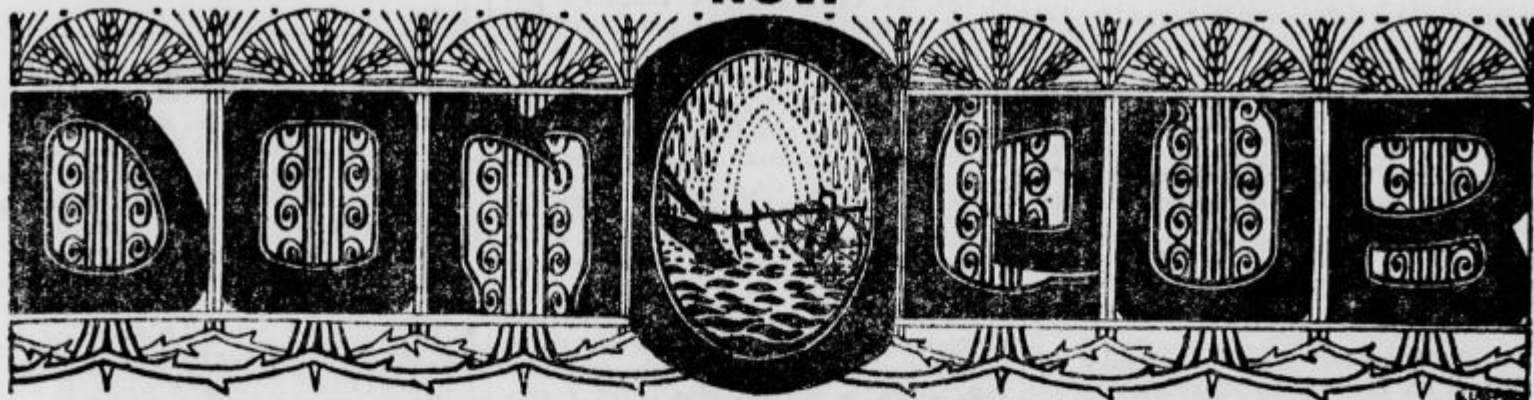

NOVI

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din.
— V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Novega Domoljubaa,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Novega
Domoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Dve politiki.

V narodni skupščini je imel velik govor Pavle Radić. Pavle Radić je sedanjí voditelj hrvatskih Radićevcev — zakaj Stjepan Radić je zaprt. Pavle Radić je govoril v imenu samega Stjepana Radića, ki ga je za ta govor izrecno pooblastil. Govoril je dve uri in ne samo cela zbornica — cela Jugoslavija in lahko rečemo: cela Evropa je z veliko napetostjo poslušala njegova izvajanja.

In kaj je govoril?

Ce iz vseh govorniških okraskov izlučimo jedro, je rekel Pavle Radić to-le: Bratje Srbi! Nismo tako hudobni, kot vi mislite, temveč smo zelo pridni in hočemo še bolj pridni postati, kot smo bili. In da vam to dokažemo, se danes odpovedujemo svojemu dosedanjemu programu ter bomo začeli delati drugačno politiko. Doslej smo bili republikanci, od sedaj naprej hočemo biti monarhisti, doslej nismo hoteli v narodno skupščino, od sedaj naprej hočemo ostati v Belgradu; zvezi s kmetsko internacionalo in boljševiki v Moskvi se odpovedujemo in vidovdanska ustavo priznavamo, čeprav nam v marsičem ni všeč. Lepo vas prosimo, ne vrzite nas iz narodne skupščine.

Nam je popolnoma prav, da so Hrvatje končno prišli do nekake spoznanja, da je politika, ki se je pravi z glavo skozi zid, neumná. Vendar nam se zdi to-le: Zakaj pa niso tega naredili že pred 5 leti? Ali so skozi pet let zato z vso silo vihteli bojno sekíro proti Belgradu, proti monarhiji in za federativno deljačko hrvatsko republiko, da se danes na kolenih pred g. Pašićem vsemu temu odpovedujejo? Čemu pa je bilo potem v vseh 5 letih toliko trpljenja, ki ga je prestal hrvatski narod, pa tudi slovenski vprav radi čó skrajnosti nerodne hrvatske politike? Ko bi Hrvatji takoj prvič prišli v Belgrad ter se ga tako zvesto držali, kot se ga danes oklepajo in ko bi že takrat povedali, da se ne bodo pulili za republiko, bi bila danes država urejena in sicer v veliko bolj hrvatskem in slovenskem smislu, kot

pa moremo pričakovati v bližnji bodočnosti.

Politika, ki jo delajo Hrvati že vsa leta, odkar smo v Jugoslaviji, je politika kolebanja in mahedravnosti, politika brez mozga in hrbtnice. Danes grizeš, jutri ližeš, danes rane sekaš, jutri jih šivaš, danek preklinjaš, jutri blagoslovljaš isto stvar.

Povdarjamo; prav je, da Hrvatje svoje usodepolne politične napake popravljajo. Bolje jih je odstraniti kot pa trdovratno v njih vztrajati. Toda način, kako svoje napake popravljajo, je mahedravnost, ki je pri hrvatski politiki zadnjih let naravnost boleštna. To znači, da ni resna politika. Neresna, mahedrava in kolebasta politika brez jasno določenih ciljev koncem koncev vedno tepena. Hrvatje bi po svoji številčni moči lahko imeli vse drugačno vlogo v državi, ko bi ne bilo take mahedravnosti v njihovi politiki.

In kaj so Hrvatje dobili za to, da so se na najbolj poniževalen način vrgli na kolena pred Pašića in njegove korupcionistične prijatelje? Da so jim potrdili samo eno tretjino mandatov, druge so razveljavili, deloma pa potrditev odložili na dan sv. Nikóla. Drugega pa prav nič.

To je plačilo za politiko kolebanja, mahedranja, nezrelosti in neresnosti.

Pa poglejmo politiko, ki jo vodi že skozi pet let SLS. Jasen program: hočemo avtonomijo v okviru Jugoslavije. To se pravi: slovensko ljudstvo naj si samo daje postavé, naj samo sebi in za sebe plačuje davke, naj samo odloča o svojih kulturnih zadevah, naj samo nastavlja svoje uradništvo — skupnega s Hrvati in Srbi pa naj bo toliko, kot je za enotnost in moč države nujno potrebno. Ali je Jugoslavija monarhija ali republika, to vprašanje za enkrat ni važno — glavno je, da odločuje vsak narod sam v lastnih zadevah. Brez avtonomije pa bo slovenski narod kulturno in gospodarsko obubožal. Ker pa vidovdanska ustava tega ne priznava, jo je treba izporemeniti.

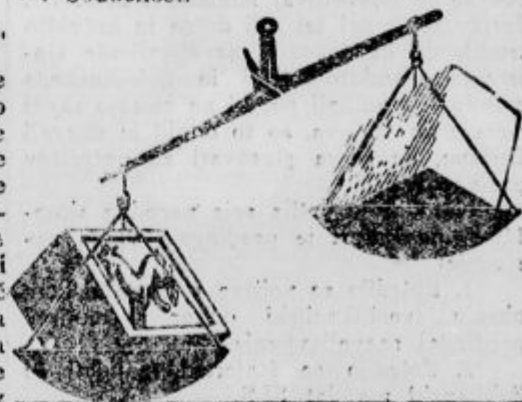
To je bila politika SLS včeraj, je danes in bo jutri, dokler se slovenskemu narodu ne dajo pravice, ki mu gredo.

Jasno in natančno določena politika brez oklevanja in mahedranja.

Vprav radi te jasnosti, odločnosti in neomajnosti je politika SLS polagoma prekvasila mišljenje vseh drugih strank v Jugoslaviji; da je namreč treba iskati sporazuma med Slovenci, Hrvati in Srbi. Le o načinu in dalekosežnosti tega sporazuma so mnenja še zelo različna.

Slovenski ljudski stranki vprav radi njene značajnosti ni treba dajati nobenih ponižujočih izjav, zakaj vsakdo pozna njen program, kot bi ga imel na dlani. In baš radi te načelnosti uživa SLS v narodni skupščini toliko spoštovanja, zlasti pri Srbi, da so bili kljub največjim naprom žerjavcev vsi mandati SLS na Stajerskem in v Ljubljani potrjeni — da, radikali so prisilili dr. Zerjava, ki je predlagal in zahteval razveljavljenje polovice mandatov SLS, da je moral glasovati za potrditev.

Taka značajna, odločna in jasna politika brez kolebanja bo tudi prej ali slej zmagala, čeprav moramo žal pripoznati, da je baš mahedravnost hrvatske politike, kar so centralisti izvrstno izrabili za svojo koruptno politiko, ta boj znatno zavlekla v bodočnost.

MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI
vse manjvredne, cenejše izdelke.
DORITE GA V VSAKI TRGOVINI.

Dodogki v nar. skupščini.

Najbolj pomilovanja vreden mož v narodni skupščini pretekli teden je bil minister dr. Žerjav. Na govor g. Smodeja, ki je razkrinkal v skupščini vso globino korupcijskega snaradu v slovenski liberalni stranki, je dr. Žerjav skušal odgovorjati ter preprosto rekel, da ni res. Tedaj pa je g. Smodej pokazal sodne spise — in ubogi dr. Žerjav je samo pobledel in utihnil.

O grdi kupčiji Turn-Taxis pa nista hotela govoriti ne Žerjav ne Pribičević kljub temu, da so ju naši poslanci neprestano pozivali.

Srbski pristaši liberalne stranke so bili radi dr. Žerjava v silni zadregi ter ni niti eden odprl ust, da bi ga branil, razen Pribičevića, ki je pa skušal bolj sebe prati ko dr. Žerjava.

Skupščina je razpravljala o potrditvi poslancev. Vse se je sukalo okrog hrvatskih mandatov. Ob tej priliki so veliko govorili Hrvati. Zlasti sta značilna govora radičevcev dr. Superine in Pavla Radića.

Dr. Superina in Pavle Radić sta se na naravnost za hrvatski narod ponižujoč način opravičevala radi dosedanje radičevske politike ter slovesno izjavljala, da se bo ta politika od sedaj naprej čisto izpremenila.

Dr. Superina je izjavil: »Pokazalo se je, da republikanstvu in republikanski obliki v naši državi ni mesta. Zato smo se brez vsakih pomislekov odrekli republikanizmu in brez pridržka sprejeli in sprejemamo monarhizem.« Dalje je razlagal, da so Hrvati, Srbi in Slovenci — en narod (!?). Rekel je tudi radikalom: »Ustava (vidovdanska) nam je sveta kakor vam.«

Pavle Radić je govoril v istem smislu. »Priznavamo celokupno politično stanje, kakor je ustvarjeno danes in kakor je ustvarjeno z vidovdanske ustavo z dinastijo Karadjordjevičev na čelu.« Med govorom je Pavle Radić tudi grdo napadel duhovščino, proti čemer so naši poslanci krepko protestirali in je Radić to izjavo popravil.

Pred glasovanjem o potrditvi poslancev se je posvetoval ministrski svet. Dr. Žerjav se je pri tej seji dolgo in krčevito trudil, da bi dosegel razveljavljenje štajerskih mandatov SLS in ljubljanskega mandata. Radikalni pa, ki ne morejo skriti mrznje do Žerjava, so to odbili in ukazali Žerjavu, da mora glasovati za potrditev poslancev SLS.

Nato se je vrnila seja narodne skupščine, na kateri je predlagala vlada naslednje:

1. Potrdijo se volitve v bregalniškem okraju (verifikacijski odbor je namreč predlagal razveljavljenje).
2. Potrdijo se štajerski mandati in ljubljanski mandat SLS.
3. Potrdi se 29 radičevcev, ki so sedaj prvič izvoljeni.
4. Razveljavijo se mandati vodstva radičevcev (Stjepana Radića, dr. Mačka, Stjepana Košutića, Josipa Predavca in dr. Krnjevića).
5. Za 25 Radičevih poslancev, ki so

bili že preje poslanci in so svoj čas glasovali za pristop Radičeve stranke v kmet-sko mednarodno zvezo v Moskvi, se v primernem času otvori v skupščini posebno posvetovanje in se potrditev istih odloži.

Vladna večina je te predloge sprejela. Za 1. in 2. predlog so glasovali tudi naši poslanci. Za potrditev poslancev SLS sta s kislim obrazom morala glasovati tudi dr. Žerjav in dr. Pivko.

Tako ima sedaj srbska radikalna stranka v narodni skupščini sama absolutno večino in ni navezana niti na Pribičevića.

Vidi se, da pri radikalih vedno bolj zmaguje misel za sporazum s Hrvati in Slovenci. Zato radikalni kljub zahtevam Pribičevića in Žerjava niso hoteli razveljaviti slovenskih poslancev in vseh Radičevih, pač pa so razveljavili toliko hrvatskih oz. odložili njih potrditev, da lahko vsak čas odrinejo samostojne demokrate, ki so največja ovira za sporazum.

Novi davki.

Cesar smo se najbolj bali, to se je zgodilo! Vladna večina 9 glasov v narodni skupščini je predložila narodni skupščini zakonski proračunski načrt za 4 mesece. Pašićeva vlada in njen privesek, žerjavci v teh dvanajstih zahtevajo ogromno povišanje davkov.

Naravno: za volitve se je potrosilo veliko čez eno milijardo dinarjev — saj vemo, kakšne velikanske vsote so ponujali žerjavovci kot podkupnino našim ljudem, da bi jih volili. Naši ljudje so odklanjali, toda pristaši drugih strank so z veseljem jemali in jemali.

To debelo milijardo je treba plačati! Zato je Pašić-Žerjavova vlada sklenila nove davke.

Le-ti so:

Vsi telesni delavci (torej tudi hlapci in dekle) plačajo 2% od svojega zaslužka. Gospodarji so odgovorni za to, da delavci res plačajo.

Invalidski davek, ki je že sedaj zelo visok, se podvoji.

Vsakdo, kdor bo zamudil plačati davke pravočasno, bo moral plačati poleg 12% obresti še 4% od dolžne vsote eksekucijskih stroškov.

Kazni in takse, ki jih predpisuje obrtni pravilnik, se petnajstkratno povišajo. Kdor je torej dosedaj plačal 10 Din, bo sedaj plačal 150 Din.

Naši poslanci so v finančnem odboru najodločneje ugovarjali tem novim obremenitvam ter zahtevali, da se te nove obremenitve za Slovenijo, ki je že itak gospodarsko izčrpana, opuste, posebno, ker v novem proračunu ni niti ena para za nove ceste in mostove v Sloveniji, pač pa velika vsota za Srbijo in za novo obo-roževanje.

Pri glasovanju je centralistična večina glasovala za vse nove davke.

Za nove davke je glasoval tudi slovenski žerjavovski poslanec dr. Pivko.

To so torej »darovi« centralistične Pašić-Žerjavove vlade Slovencem, Hrvatim in Srbom.

PO SVETU

Tudi v italijanskem parlamentu se pretepajo. Italijanski ministrski predsednik Mussolini je bil dalje časa bolan in zato ni prihajal v zbornico. Ko je sedaj zopet okrevan in se udeležil seje v poslanski zbornici, so ga fašistovski poslanci burno pozdravljali in mu priredili velike ovacije. Ko so ovacije ponehale so se dvignili komunistični poslanec in pričeli kričati »Živel komunizem« ter peti komunistično pesem. Tedaj so se fašistovski poslanci zagnali proti komunističnim in vnel se je besen pretep. Zmernejšim poslaneom in rediteljem se je komaj posrečilo napraviti red.

Za avtonomijo Slovaške. Poročali smo že, da se Slovaki vsa povojna leta borijo za veliko vstrajnostjo za avtonomijo Slovaške, o kateri Čehi ne marajo slišati in trdijo, da tvorijo Slovaki s Čehi en sam narod. Neki profesor je celo napisal knjigo, v kateri trdi, da Slovaki niso poseben narod. To pa je Slovaške zelo razburilo in dijaki so proti temu profesorju priredili v Bratislavi protestno zborovanje, po katerem je prišlo do burnih demonstracij proti profesorju.

Tudi na Češkem imajo fašiste. Na Češkem je tudi nekaj takih ljudi, ki nimajo drugega dela, kakor da Bogu čas krajejo in za zabavo bi se pa radi pretepali. Češka država pa da nekaj na svojo čast in tudi organiziranim pretepačem ne pusti napadati mirnih ljudi. To pa so poiskusili te dni neki mladeniči, ki so po vzoru italijanskih fašistov oblečeni v črne srjce pridli v »Nemški dom« v Pragi in pričeli pretepati mirne nemške dijake. Hitro je prišla policija, ki ni držala rok križem, ampak je naglo ukrotila fašistovske pretepače, ki so morali, osramočeni pred vso češko javnostjo, pobegniti.

Na Češkem bodo znižali davke. Češka vlada je izdelala načrt, po katerem se bodo davki v naslednjih dveh letih znižali za eno petino, od leta 1928 do 1929 zopet za eno petino in naslednje leto še za eno desetino. Tako se bodo polagoma davki znižali na polovico današnje vsote.

Iz Egipta. Egipt je dežela ali bolje država v severovzhodni Afriki. Ima svojo vlado in celo svojega kralja, vendar so vsi pod angleškim nadzorstvom. Pred kratkim so se vršile v Egiptu volitve, pri katerih ste se bili za vlado stranki Zaglul paše in Zivar paše. Zivar paša je ministrski predsednik in bi rad še dalje ostal. Pričakoval je, da bo pri volitvah dobil večino. Ko pa se je 23. marca novoizvoljena skupščina prvič sestala, je glasovalo za vlado 85 poslancev, dočim jih je dobil Zaglul paša 125. Radi tega je bil ministrski predsednik Zivar paša zelo nejevoljen ter je takoj parlament razpustil in razpisal nove volitve, pri katerih upa zmagati. Pašić in Pribičević imata zopet enega posnemovalca več.

NOVICAR

— Za Slovence v Macedoniji! Pred več ko tremi leti je vlada naselila več slovenskih družin na Kosovem in Ovčjem polju. Leto za letom so imeli slabo letino, vedno bolj so obuboževali. Društvo »Dobrodelnost« jih je vedno podpiralo. Zadnje dni se jih je vendar usmili ministristvo za agrarno reformo in jih premestilo v Prekmurje, v selo Pinca. Sicer imajo prost prevoz, toda vsi skupaj ne premorejo niti pol kilograma moke, kakor nam poročajo v skupnem pismu. Zadnje čase so delali samo za hrano pri Macedoncih. Nimajo ne denarja ne obleke, ne hrane, ne oprave, ne orodja, ne živine. Kar so vzeli pred tremi leti seboj, jim je pobrala lakota. Nujno je torej potrebno, da jim pomagamo, da se bodo mogli preseliti in začeti novo življenje. Vsa usmiljena srca prosimo, da blagovolite poslati prispevke bodisi v denarju ali obleki (tudi ponošeno obleko sprejmemo z največjo hvaležnostjo) na »Dobrodelnost«, Poljanski nasip št. 10.

d Pismo iz Kanade. Tvoj prejšnji stalni naročnik Te prosim, dragi »Domoljub«, da mi odstopiš malo prostora za ta moj dopis oziroma pojasnilo iz nam »obljubljene dežele« Kanade. Kot marsikateriga, tako je tudi mene prinesel C. P. R. parnik pred 10 meseci preko Pacifiškega oceana v Kanado, seveda v nadi, da bomo tukaj bolj lahko in boljše živeli in bolj na preprost in lahek način obogateli in se kot taki vrnili čez par let v staro domovino. Ali skoraj bi rekel, varali smo se. Zakaj prvič: tukaj ni stalnih del in tudi plača za delo je precej nižja kot v Združenih državah. Najbolj je pa še slabo za na novo prilega človeka, ker se ne more prav nič razgovoriti in izvedeti. Slovencev namreč tukaj do lanskega leta še poznali niso. Se dobi tu pa tam kak Rus, Šved, Nemec, drugo je vse angleško. Nikjer pa ne čujemo tako lepega in nam tako priljubljenega slovenskega jezika. Človek je tukaj prisiljen učiti se angleščine, kar pa ni prav lahko, posebno če je trde glave. Precej veliko je tudi rumenopolnih Kitajcev in črncev. Večkrat se pa naleti na popolnoma necivilizirani narod Indijancev, kateri so silno nevarni življenju belokožca. Z delom je bolj slaba, posebno v sedanjem zimskem času je silno veliko ljudi brez dela. Po gozdovih je velik sneg in pa tudi precejšen mráz od 40—70 stopinj pod ničlo onemogoča delo. Jam in tovarnen je pa v Kanadi prav malo, pa še tiste so ponajveč že izčrpane. Največ dela je po farmah; to seveda je pa samo v letni sezoni. Plača je pa tam zelo nizka posebno za našega človeka, ker ne umeje delati tako, kot tukaj in pa tudi razumeti in pogovoriti se ponavadi ne more. Silno težko in skoro bi rekel smešno je nekaj časa, dokler prav nič ne znaš govoriti. Namen tega dopisa je poučiti, da bo lahko vsak vedel, kdor namerava potovati v Kana-

do. Nobeden naj ne misli, da je tukaj vse medeno, ker povsod se le s težkim delom in zdravo pametjo da kaj zaslužiti, z lenobo ni nič. Kakor sem čul, ako je resnica, nameravajo nekateri celo kmetije prodati ali popustiti in priti sem v Kanado. Ali jaz bi jim svetoval ostati doma in malo bolj ceniti svojo rojstno grudo. Ne bom odsvetoval vsakemu. Ako si kateri res ne more preskrbeti dostojnega življenja v bodočnosti in ako ima zagotovljeno delo ter da seboj prinese še kaj drugega poleg pridnih rok, naj le pride, ako mu je sploh dovoljeno. Najlepše pozdrave vsem bralcem Domoljuba posebno fantom in dekletam in najvselejše velikonočne praznike ter obilo zabave pošiljava: John Modic, doma iz Gorič pri Cerkuici in John Braniselj, Dolenje jezero.

d Trboveljska premogokopna družba, ki je v rokah inozemskega kapitala, je dobila večino delnic Slovenske banke. Tako bo sedaj tudi ta banka prešla v tuje roke. V Ljubljani kmalu ne bo nobena liberalna banka več v slovenskih rokah. Tako zna dr. Zerjav nacionalizirati.

d Uspehi moderne šole. V srednjih šolah v Sarajevu pade v nekaterih razredih do 90 odstot. in več dijakov. Vzgoja je namreč v vsakem oziru svobodomiselná, zato tako »ogromni« uspehi.

d Obsojeni radičev Roman Beude. Na Štajerskem je bil obsojen gori imenovani pristaš takozvane republikanske stranke (ki je kakor znano sedaj republiko pustila na cedilu) radi razžaljenja kralja na 3 leta zapora. Mi nesrečneža obžalujemo, da se je izpozabil in prišel v nasprotje z zakonom, toda ne razumemo, kako naj bi bili tega krivi pristaši naše stranke. Zadnja številka »Slovenskega republikanca« (ki ga bo Radič najbrž sedaj ukazal prekrstiti v »monarhista«) piše, kako da so klerikalci preganjali ubogega Beudeta. Mi ugotavljamo, da je Beude začel v listu »Murska Straža« boj proti SLS, ko ni dobil podpor za list, katere je zahteval. Zato se je mož obrnil in šel za Prepehuhom in Radičem ter prišel po tej poti v triletno ječo. Če pride k nam gospod, ki je napisal napad na SLS, lahko pogleda pisma, ki pričajo, kako se spreminjajo politične barve gotovih ljudi.

d 650 železniških nesreč je bilo v zadnjih šestih letih sa mo na progi Brod—Sisak na Hrvatskem. Tračnice, ki vzdržijo samo 20—25 let, so namreč že stare 35 let. Centralizem je — kakor se vidi — v vsakem oziru sijajna iznajdba.

d Smrt rojaka v Ameriki. 7. marca t. l. je umrl po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti v Elly. Min., 34 letni Jakob Zajec, doma iz Vel. Račne, župnije Kopanj na Dolenjskem. V Ameriki je bil 12 let. Zapušča v Ameriki sina, 2 brata in 1 sestro, doma pa starše, 6 bratov in 1 sestro. Pokoj njegovi duši.

d Nagloma je umrl tovarnar in trgovec z usnjem g. Ivan Rakove iz Kranja. Peljal se je na obisk k svoji hčeri v Tržič, kjer ga je zadela srčna kap in je bil takoj mrtev. N. v m. p.!

d Centralistične davkarije ali: kaj se pravi, če je nad davčnimi uradniki gospodar belgrajski centralizem, ne pa ljudstvo. Za l. 1923 je bilo Sloveniji določenih 48 milijonov dinarjev davkov, da jih mora plačati. Naši davkarji so iztirjali 100 milijonov dinarjev. Za l. 1924 je bilo določenih 67 milijonov dinarjev. Iztisnilo se jih je pa 101 milijon. To je za eksempl brezverski Domovini, ki vedno kriči, da so Slovenci v paradižu.

Utopljenca starega 40—45 let je prinesla Ljubljana v sredino Ljubljane, Truplo je moralo ležati že kake tri tedne v vodi.

d Nesreča s petrolejko. V celjski javni bolnici je umrl dne 20. marca Franc Renier, posestnik v Podplatu, 67 let star. S petrolejko v roki je šel 18. marca pregledovat gospodarsko poslopje. Pri tej priliki je padel tako nesrečno, da se mu je petrolejka razbila. Vnela se je slama in njegova obleka. Vsled opeklin so ga takoj odpeljali v celjsko javno bolnico, kjer je hudim ranam kmalu podlegel. Naj v miru počiva!

d Sreča v nesreči. V petek popoldne sta se vadila dva letalca na novosadskem letališču. Z letali sta se dvignila že okoli 200 metrov visoko. Vsled nespretnega manevriranja z aparati sta pa trčila drug ob drugega in padla na tla. Letali sta popolnoma potrti, letalca pa sta ostala nepoškodovana, ker sta oba padla na visok kup slame.

d Roparji v mlinu. Na Jeranovem pri Mekinjah sta se neko nedeljo v hiši Jakoba Sitarja, pokazala dva mlada roparja. Doma je bila samo Sitarjeva sestra. Zagrabila sta sestro ter ji nastavila revolver na prsa, da naj pove, kje je denar. Ta seveda ni povedala, nakar je eden stražil sestro, drugi je stikal po hiši ter razbil skrinjo, v kateri je bilo res do 10.000 Din denarja. Pa ga ni našel. Medtem pa je sestra ušla, skočila v sobo ter začela klicati na pomoč. Roparja sta pobegnili, ne da bi bila kaj odnesla, pač pa sta napravila nekaj škode.

d Žrtve ljubosumnosti. Preteklo sredo se je dogodil v Framu pri Mariboru strahovit zločin, ki je zahteval dve človeški življenji. Posestniški sin Peter Lešnik je imel že deset let ljubezensko razmerje s posestniško hčerko Štefko Čerič. Oba ljubimca sta bila stara že krog 30 let. Zadnje čase je Lešnik s strahom opazal, da postaja Štefka napram njemu vedno bolj hladna. Polotila se ga je strašna ljubosumnost, ki je bila tudi povod njegovemu zločinu. V sredo je Lešnik popaval popoldne v gostilni g. Högenwarta. V gostilni se je nahajal tudi neki Stern, ki je prišel k Lešniku in mu ponudil piti. Med pogovorom pa je Lešnik nenadoma potegnil samokres ter ustrelil Sterna v prsi; ranil ga je smrtno in nesrečnež je kmalu izdihnil. Najbrž je ustrelil Lešnik Sterna, ker je sumil, da je ljubimec njegove Štefke. Po zločinu je pobegnil v vas Varte, kamor bi morala njegova ljubica priti, ker je bila botra pri krstu nekega otroka. V Vartah je opazil v Rožmanovem

sadonosniku neko žensko, in misleč, da je to Štefka Čerič, je kar brez pomisleka streljal na njo. Še le ko je njegova žrtev ležala na tleh, je opazil, da se je strašno zmotil. Ranjeno dekle ni bila Štefka, ampak Cila Kotnik. Videč svojo zmozo, se je sodil sam. Prestrelil si je srce ter se zgrudil na mestu mrtev. Cilo Kotnik so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer so ugotovili, da njene rane niso nevarne. Strašna žaloigra, ki se je odigrala v Framu, je vzbudila med prebivalstvom veliko razburjenje.

d Izsledeni vlomilec. V noči 1. februarja t. l. je bilo na kolodvoru Trbovlje vlomljeno v vagon ter ukradeno 78 kg usnja, v vrednosti 30.000 K. — Dne 28. marca pa sta orožniška kaplara Josip Ogrinc in Anton Čopi v Trbovljah z požrtvovalnim delovanjem storila, dva železniška delavca v Trbovljah, izsledila ter našla v stranišču in pod podom kozjega hleva zakopano ukradeno usnje.

d Dolga blaznost. Te dni je umrla v Belgiji livša mehičanska cesarica Šarlota, vdova po nesrečnem cesarju Maksimilijanu, ki so ga l. 1867 ustrelili. Radi izdajstva, ki so zagrešili nad njenim možem, ki ga je zelo ljubila, se ji je omračil um že l. 1867, in sicer še preje, preden so ji moža ustrelili, za kar pa ona ni nikdar zvedela. Blaznost je nepretrgoma trajala 58 let. Ob času vojske so francoske in nemške armade čisto tiho in neopazeno korakale mimo njenega gradu, tako da je tudi svetovna vojska neopazeno slavinila nje.

Šmarnica, ta lepa in nežna cvetka, ima v vseh svojih delih dva strupa. Eden (convallamarin) povzroča slabost in škoduje srcu, druga (convallarin) pa povzroča drisko. Imeti v ustih ali grizti karkoli od šmarnice ni priporočljivo.

d Pevec. Ravno kar je izšla v pomnoženi obliki 3/4. številka tega pevskega glasila z naslednjo vsebino: Premrl: Dr. Josip Cerin. (Korec.) — H. Svetel: Pevec in razvoj zborovske glasbe. — M. Bajuk: Narodna pesem v sekiricah. (Dalje.) — V. Vodopivec: Nekaj o tamburicah. — Jak. Aljaž: Pevski spomini. (Dalje.) — Naši zbori. — Vestnik P. Zü-Nove skladbe. — Iz glasbenih listov. — Kronika. — Glasbena priloga prinaša dve nagradi skladbi: V. Vodopivec: Noč na Adriji. — P. H. Šatner: K polnočnici. — Pevec se naroča pri upravi, Miklošičeva cesta 7 v Ljubljani. Priporočamo ga vsem ljubiteljem lepega petja.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Sveti gaji na Goriškem. Na Goriškem so ustanovili društvo, ki bo po vseh goriških gričih, kjer so se vršili boji, zasadilo gozdličke imenovane »svete gaje«. Vojno ministrstvo je v ta namen prispevalo 10.000 lir. Na Vrhu sv. Mihaela so te dni že pričeli z nasadi.

Pokrajnski zbori (deželni zbori) v Italiji. Italijanska zbornica je te dni rešila zakonski načrt o pokrajinskih zbori in upravnih pokrajinskih odborih.

Spomenik pok. dr. Gregorčiču. Na štandrezkem pokopališču je napravil goriški stavbenik Josip Mozetič na lastne stroške betonirno grobnico za pokojnega

dr. Gregorčiča. Truplo pokojnika so v nedeljo prepeljali v novo grobnico.

Odločen nastop poslanca dr. Besednjaka za pravice Slovencev na sodišču. Ob priliki razprave o proračunu v italijanskem parlamentu se je oglasil k besedi tudi slovenski poslanec dr. Besednjak, ki je ostro grajal zatiranje slovenskega jezika na sodišču. Minister za pravosodje je namreč ukazal, da se mora na vseh sodiščih na Goriškem razpravljati italijanski. Poslanec Besednjak je kazal na škodljive posledice te odredbe, ki jih ne bodo občutili samo Slovenci, ampak tudi ugled sodnikov, ki ne razumejo jezika strank. Seveda je našel pri italijanski večini le gluha ušesa.

Za pravice vojnih oškodovancev. Italijanska vlada je svoje čase obljubila, da bo vojnim oškodovancem izplačala vso prijavljeno škodo. Tega pa še do danes ni povsem izpolnila. Zato je te dni kmetsko-delavska zveza priredila na Goriškem mnogo shodov, na katerih so sprejeli tozadevne resolucije, ki so jih poslali vladi.

VOJASKE ZADEVE.

Vprašanje. Letos pojdem prvič na nabor. Oče mi je umrl leta 1916, mati pa leta 1923. Štiri sestre so vse od doma. Oče je služil pri vojaki 4 leta. Imam hišo in nekaj zemlje? J. K. D.

Odgovor. Pravice do oprostitev vojaške službe nimate, pač pa imate kot samohranilec pravico do skrajšanega roka.

Vprašanje. Jaz sem rojen l. 1904 in sem potrjen k pešadiji. Starejši brat, ki je rojen l. 1903 služi pri mornarici. Dalje imam še dva mlajša brata, ki sta rojena l. 1906 in 1909. Oče, ki je rojen 1863 je služil polni rok in ni sposoben za delo. Direktne davka plačujem 20 Din. Ali imam pravico do oprostitev, ali vsaj do skrajšanega roka? F. H. K.

Odgovor. Za oprostitev nimate pogojev, pač pa imate pravice do skrajšanega roka, če sta dva iz Vaše družine t. j. brat in oče pred Vami služila polni rok.

Vprašanje. Rojen sem l. 1904 in sem bil pri prvem naboru začasno za nesposobnega spoznan. Ali bi šel lahko prostovoljno k vojakom? Kam naj se obrnem? A. P. U.

Odgovor. Če ste le začasno nesposoben, pridete letos itak zopet na nabor in če boste spoznani sposobnim, ne bo treba prositi za prostovoljni vstop v vojaško službo. Sicer pa je za vse enake prošnje pristojno poveljstvo vojnega okrožja.

Vprašanje. Sem najstarejši sin in rojen l. 1905 ter pojdem letos na nabor. Oče je rojen l. 1868, mati pa 1880, brat je star 14 let, dve sestri pa 18 in 16 let. Neposrednega davka plačujemo 7 Din. Ali bom na podlagi teh okoliščin mogel dobiti skrajšan rok? Kaj moram storiti? F. B. V.

Odgovor. Ker brat ob Vašem naboru še ne bo 17 let star, imate kot prvenec pravico do skrajšanega roka. Tega Vam določi naborna komisija na podlagi podatkov o Vas, ki morajo biti razvidni iz rekrutnega spiska, ki ga je sestavil župan.

POLITIČNI ZAPISKI

Klerikalizem naših samostojnežev. Samostojna kmetijska stranka ne more živeti brez duhovnikov. V vsaki številki se jih primerno spomni. V 15. številki letošnjega leta jih kmetijski list kar petkrat počasti; enemu posveti kar dve koloni drobnega tiska. Pepčkom, ki jim vse verjamejo, pa seveda zraven dopovedujejo, da niso proti duhovščini! Le kaj bi ti reveži pisali, če ne bi bilo duhovnov! Ali niso ti ljudje najhujši klerikalci, ko kar naprej govore in pišejo o črnih suknjah?

p V velikanski zadregi je Prepeluhov »Republikanec«. Odkar so Radičevci, ki so na Kranjskem kandidirali Prepeluha, zavrgli republiko ter se odločno zavzeli za monarhijo, ne ve Prepeluh, ne kam ne kod. Izpremeniti bi moral vnovič ime svojega časopisa, da bi se glasil: »Slovenski monarhist«. Dalje bi moral na vse pretege zagovarjati monarhijo ter preganjati republikanstvo. Vse to pa je težko, tako silno težko. Kaj porečejo ljudje, ki vprav zaradi republikanstva volili Prepeluha in izvolili na Štajerskem tri Radičevce. Zato se je Prepeluh v svoji veliki zadregi zatekel k najbolj običajnemu časnikarskemu sredstvu, da zakrije strahotno zadrego: zabavljanje na klerikalce, da se vse kadi in se v tej megli ne vidi smešna zadrega g. Prepeluha. No, pa še tako gosto zabavljanje ne more zakriti nesmrtnih blamaž, ki jo je doživel g. Prepeluh s svojim halo-republikanstvom. Politična neznačajnost še nikdar ni spoštovanja vzbujala.

p Še ena prošnja. Bivši »Republikanec« in sedanjí »Monarhist« Radičeve družnice v Sloveniji piše o volivnih nasiljih in protizakonitostih, ki jih je zakrivila SLS pri teh volitvah. Naj bo gospod tako dober in nam jih našteje in seveda tako določno, da ga primemo primerno za predolgi ježček. Korajža velja! Izza plota mečejo kamenje le strahopetni otroci.

Vprašanje. Moj drugi sin je bil vpoklican 18. marca. Sem vojna vdova s 6 otroci. Moj mož je služil pred vojno 3 leta in v vojni, kjer je zbolel in umrl; starejši sin, ki je visokošolec služi pri vojaki že 6. mesec, drugi sinovi so pa vsi mlajši in nima še nobeden 17 let. Imam malo posestvo in ne plačujem 20 Din direktne davka. Drugi sin mi je bil v edino oporo pri posestvu in je bolan na očeh. Kaj mi je storiti, da bil oproščen? A. F.

Odgovor. Vložite prošnjo na komando vojnega okrožja Ljubljana za oprostitev sina kot edinega hranitelja nesposobnih družinskih članov. Prošnji priložite rodbinsko polo, ki jo izda župni urad in potrdilo o davkih.

Ako postane vojaški obvezanec za vojaško službo nesposoben, naj se ob priliki nabora javi z rekruti domače občine naborni komisiji, ki bo ocenila njegovo sposobnost in ga nato pridelila v zanj primerno vojaško edinico. Vsak tak vojaški obveznik naj prinese s seboj vojaško izkaznico (vojniško izpravo).

NAZNANILA

n Orlovski odsek v Starem trgu pri Ložu priredi dne 5. aprila t. l. telovadno akademijo v Društveni dvorani z bogatim sporedom. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje telovadbe in dobre vzgoje mladine — odbor.

n Kat. dijaki in dijakinja kamniškega okraja naj se gotovo udeležijo občnega zbora Kamniške podružnice SDZ, ki se vrši Vel. sredo 8. aprila ob pol 2. pop. v Društvenem domu v Domžalah. Zelo važno!

n Krizna gora. To soboto (28. marca) bosta od 3. popoldne dva spovednika. Po pridigi bo spovedovanje. V nedeljo (tiha) bosta pa dve sv. maši (ob 6. in 10. uri), spovedovanje od 5. ure dalje. Okoli 80 oseb lahko tudi prenoči gori vzlic mrazu. Prehrano dobe vsi, kolikor jih pride, pri cerkovniku. Vabljeni so posebno fantje in zaobljubljeni.

n Cepilni tečaj za vinogradnike. Pri državni kmetijski šoli na Grmu (Novo mesto) se vrši v ponedeljek, dne 6. aprila enodnevni cepilni tečaj, na katerem se vinogradniki lahko izučijo v suhem cepljenju in straficiranju trt. Pričetek ob 9. uri jutraj. Vstop prost.

n Mladeničem-glasbenikom! Pri mestni glasbi v Koprivnici (Hrvatska) bi se imelo namestiti nekoliko glasbenikov. Prednost imajo posebno oni, kateri so večji veči instrumentov. Kot obrtniki bi mogli tu dostojno živeti. Kateri bi hotel, imel bi tudi priliko se učiti orgle in klavir in splošno. Oni, kateri se zanimajo, naj mi pišejo, katerih instrumentov so zmožni kakor tudi v kakšni obliki so izučeni, a jaz jim na vse odgovorim in objasnim. — Karlo Adamič, mestni kapelnik, p. Koprivnica, Hrvatska.

n Zahvala. Podpisani izrekam Vzájemni zavarovalnici svojo zahvalo, ker mi je zavarovalnico v polnem obsegu izplačala, kljub temu, da glede vplačila premije nisem bil popolnoma točen. Vsled tega si štejem v dolžnost, da jo vsestransko najtopleje priporočam. Frano Kržišnik, Zminec pri Škofji Loki.

n Konj ali krava, ali fin voz samo za 5 Din, toda ne drugje kot v St. Vidu pri Stični. Kdor se za to zanima, naj pa prihodnjo število »Novega Domoljuba« natančno pregleda.

Pogreša se velik, bel pes, od 21. marca, s temno tigrasto glavo in z dvema lisama na križu in hrbtu. Komur je kaj znanega o njem, se prosi, da sporoči proti nagradi Ivanu Zajcu, gostiln., Soteska, p. Dol pri Ljubljani.

n Dežnik se je izgubil v sredini St. Vida nad Ljubljano v nedeljo 22. t. m. zvečer. Pošten najditelj se vljudo prosi, da ga odda v trafiki Zakotnik (St. Vid).

SIROM · DOMOLJUBINE

MEKINJE.

To solčno leto smo začeli v znamenju žalosti: prve tri tedne je bilo že šest mrličev. Zlasti hud udarec je bil za Miklavževo hišo na Zduši, kjer je umrla gospodinja Katarina Potočnik kot žrtev materinskega poklica in pustila pet nedoraslih otrok. — Na prostoru nekdanje cementne tovarne v Mekinjah se danes združene tovarne »Vesna«, »Vesna« si je uredila lani jeseni in to zimo tukaj svoje prostore in se preselila iz kamniške strani, kjer je ohranila le še žago in se na novih prostorih znatno razširila; tako izdelujejo sedaj na enem kraju vsakovrstno moško perilo, na drugem rinčice, ključice za čevlje, kovinaste gumbje in slično blago, na tretjem vsakovrstne skatle in zaklopnice (kartonaže), na četrtem zopet losene zaboje. Kakor kaže, se bo obrat v kratkem še bolj razširil; že točasno je zaposlenih skupno 52 moči. Vsi tovarniški prostori so bili 4. marca t. l. blagoslovljeni. — Zduško graščino z vsem pripadajočim posestvom je lansko leto kupil g. Antoa Rebolj iz Predvorja. Prejšnja lastnica je odšla v Nemško Avstrijo. — Izobraž. društvo je imelo zadnje tri mesece tri predavanja: o Lurdu (skioptično), iz zvezdostanstva o velikosti in oddaljenosti zvezd itd. ter o novejši iznajdbi: radiotelefonu. V istem času je društvo priredilo dve predstavi: Pri Hrstovih in Dve teti ter Repoštev; za Belo nedeljo 19. marca pa pripravila priljubljeno igro »Doma«; fantje pa nameravajo na Čvetno nedeljo uprizoriti igro »Fernando, strah Asturije«.

KRMEL.

Tri dni nismo delali. Električni stroj je obstal in žnjim vred vse delo. Take »počitnice« nas rudarje obutno zadenejo. Že itak ne zaslužimo niti toliko — zlasti oni, ki živimo samo od tega zaslužka — da bi bomo preživeli svoje družine, o obliki pa niti sanjati ne smemo. Nič čudnega. Plačo nam znižujejo na vse mogoče načine. Kaj jim mari naše lačne družine, kaj raztrgani in bosí otroci, samo da oni spravljajo milijone v svoje žepce. Ali bo kdaj boljše? Gotovo. Kdaj pa? Takrat, kadar bomo zopet vsi eno — takrat, ko bomo združeni v močni in nepremagljivi organizaciji. Vse drugo nas ne reši. Toliko časa pa, dokler bo vlek en vsak na svojo pnat, dokler bo pri nas strank in stranc, kolikor je rudarjev in dokler bodo pri nas ljudje, ki za skledo leče prodajo sebe in svoje sotočariše, bo padal po naših hrbtih še huji bič brezsrčnega kapitalista. Rudarji, zganimo se, organizirajmo se, združimo se, borimo se vsi za enega, eden za vse, to smo dolžni sebi, svojim ženam zlasti pa še svojim malim. Veliko sem videl sveta, pri mnogih rudnikih jedel kruh, a z vso pravico trdim, da razmer, kakršne so na Krmelu, še nisem doživel. Svoje hrbte krivimo, klanjamo se, vse trpimo in mirno prenašamo, nihče si ne upa odpreti ust. Vprašajmo se, ali smo pošteni delavci, ali rimski sužnji in še več kot sužnji? Ako hočemo biti sužnji, polagamo hiralni in v cunje zaviti letati okrog kot ciganki, potem ostanimo neorganizirani, ostanimo čreda brez pastirja in vodstva. Ako pa hočemo ostati delavci, in sicer za delo poštno plačani delavci, potem, združimo se, organizirajmo se. Ta misel mora prodreti v vsakega rudarja, in organizacija mora izrasti iz nas samih. Tisti, ki ste bili na Krmelu pred vojsko, ali še veste kako smo bili močni? Močni pa smo bili zato, ker smo bili vsi kot en mož v enotni organizaciji. Kar je bilo močno takrat, je močno tudi danes. — Rudar.

STARI TRG PRI LOŽU.

Ta teden imamo v naši veliki župniji duhovne vaje, ki jih vodi o. pater Ciril, kapucin iz Škofje Loke. Vseh govorov bo 21, spovednikov 5, kakor beremo iz sporeda na cer-

kvenih vratih. Lahko bomo vsi dobro opravili velikonočno versko dolžnost. Škoda, da toliko fantov in mož ni doma; ker okoli 200 jih je odšlo na Francosko za kruhom, ki ga nam doma vsak dan bolj tenko režemo. Voziti moramo že po 30 kron 100 kg po slabi cesti na Rakek 23 kilometrov, tako da par konj, voz in en človek komaj cel dan zasluži 600 kron. Ker konje in sebe moramo kako preživiti, nam ne preostaja drugega, kakor vzeti vožnjo za vsako ceno, četudi podplati, voz, krma i. dr. stroški vsaj toliko znesejo kakor porabimo. Če komu pogine na slabi cesti konj, je uničen, ker nimamo živine zavarovane. To bo menda tako dolgo trajalo, če ne bo še slabše, da bomo morali eden za drugim po svetu, ali pa da se bomo — organizirali. Organizacija, ta bi zmogla zopet pomagati nam v sili, kakor nam je pred 30 leti že. Samo da smo že preveč pozabili, kaj zmore delavno ljudstvo, če je edino in ima dobre voditelje.

Pri nas smo že od nekdaj navajeni spoštovati in ubogati svoje duhovnike kot vodnike, ki jim smemo zaupati in slediti. Zato smo se že bali, kaj bo z našo dolino, če je res, kar so eni govorili — da so naš novi župnik — liberalci, ker so z vsemi prijazen in radi povdarjajo, da so za vse farane poslan in žele biti z vsemi prijatelji. Menda to že spoznali, da je to zelo težko, ker so po volitvah začeli bolj odločno nastopati, ko so videli na svoje oči, kako nasilni in krivični so tudi pri nas liberalci. Mi smo se že bali, da se v posvetnih zadevah za nas ne bodo brigali in bomo ovce brez pastirja, pa so jih v »Jutru« grdo napadli, da uganjajo »klerikalno demagogijo« (zapeljevanje ljudstva). Nato so jim g. župnik v »Slovencu« (ta je šel od rok do rok, tudi liberalci so stikali za njimi) res moško in naravnost povedali svoje naziranje, ki nas je zelo potolažilo. Tako imamo v teh slabih časih vsaj to tolažbo, da imamo svojo glavo. Če se navdušimo, kakor pred 30 leti (leto bo 30letnica hranilnice in konsumna), bomo z organizacijo zopet izboljšali slabe čase.

ZIRL.

V nedeljo, 22. marca t. l. je umrl tu naš zvesti prištaj Andrej Soletti. Bil je več let cerkovnik in nudil nešteto uspešno pomoč v neugodnih, vsled česar ga bomo težko pogrešali. Naj v miru počival!

BLED.

Kdor je opazoval oster politični boj v časopisju za časa občinskih volitev v oktobru lanskega leta, ta se gotovo čudi, kako je vse nekam potihlo sedaj na Bledu. A temu ni tako, ker pod videzom resnega pripravljavanja za skorajšnjo sezijo na eni strani, in na pomladanska dela na drugi se skrivajo tihi, a zato tem ostrejši politični boji. Da prednjači pred vsemi naš slavnimi graščak (v zadnjem času zopet samo skromen kmet), ki je pa pri državnozbornih volitvah jadrno obrnil svojim samostojnim očitvam hrbet in postal ljubljene Jerjava, to je nam blejcem čisto umljivo. Druga evetka na našem lokalnem političnem polju je gerent cestnega odbora, Jerjavovec Majcen. Prvo slavno njegovo delo je, da je »razkrinkal« prejšnji cestni odbor, v katerem so bili tudi prištaj SKS, kako da je oškodoval predvsem blejsko občino, ker je naredil preko 300.000 Din — dolga. Ni pa mogel, najbrže pa le hotel ni, pojasniti, za kaj se je ta denar porabil, to je predvsem za napravo mostov in cestnih naprav, ki jih je uničila poveljen leta 1923. Dalje tudi ni mogel navesti, koliko je prejšnji odbor pustil še terjatev napram raznim lesnim trgovcem, prav previdno pa je zamolčal, da je on že tudi napravil na novo še 100.000 Din dolga. Radovedni smo, kako bo ta dolg utemeljeval. Ker pa roka roko umiva in ker gre g. gerent blejski občini tako na roko (radovedni smo, kdaj bomo od teh dobrot kaj

V VSAKI PRAHLICI NAJDE SE
ZLATOROG MILO.

ZLATOROG

videli, morda pa se te dobrote v tem, da kupuje od občine ali vreden grantov po 40 Din (voz) mora seveda tudi g. župan s protislužbami na dan. No in res, zgradil je na občinske stroške seveda, okoli hotela »Kaps« pravcato trdnjavo betonskih skarp. Kakšno pa je klerikalno, kakšno pa napredno gospodarstvo, pa naj pokažejo te številke. Župan Rus je pridobil občini inventar, ki je danes z električnim oprejem vred vreden vsaj 10 milijonov kron. Ko je nehal biti župan, je pustil kljub temu le 240.000 K dolga, nasprotno pa 70.000 K gotovine. V začetku l. 1924 pa je bilo dolga 250.000 kron kljub temu, da je občina pri prodaji Windsehrstza in Rikla dobila okrog enega milijona kron. Koncem leta 1924 pa je bilo dolga že 1.076.000 kron dolga, kljub temu da je občina dobila za igralnico 400.000 kron. In kaj imate res koristnega pokazati?

IG.

Preteklo sredo so priredili naši Orli in Orlice telovadno akademijo, ki je prav dobro izpadla. Dvorana je bila kljub slabemu vremenu polna. Orli in Orlice in obojni narajšaj so svoje naloge izvršili v veliko zadovoljnost ljudstva. Slavnostni govor je imel urednik g. Terseclav iz Ljubljane, ki je v svojem krasnem govoru razložil ljudem pomen in cilje orlovstva: da vzgoji značaje, ki se ne bodo ob vsakem pišču vetra iz strahu in sebičnosti omajali in preobrnilli. Boj Orla med našim ljudstvom bodi boj zoper vsako omahljivost, nezavezanost, nezvestobo in ligamostvo ter strahopetnost, kar vse izvira iz sebičnosti. Orel bodi preobrazovalac naših src, obnovilec našega naroda, iz katerega pride ozdravljenje celi državi! — Prihodnje nedeljo (cvetno) bo na lgu v Katol. domu: »Sumljiva oseba«, igra v 2 dejanjih. Igrali bodo naši študenti iz Ljubljane. Igra se začne ob 3. uri popoldne. Čisti dobicek je namenjen za podporo našim dijakom, ki gredo ob velikih počitnicah na romanje v Rim. Zato vabimo vse k obilni udeležbi, da vsi pokažemo ljubezen do naših vrlih katoliških študentov in jim omogočimo romanje v Rim.

VRH PRI LJUBNEM.

(Občinske volitve.)

Komaj je ena volivna bitka končana, že se nam obča občinska v občini Šmihel-Stopiče. Volivci, mnogokrat ste že pokazali, da hočete biti Slovenci in avtonomni gospodarji na svoji zemlji. Tudi sedaj pokažite, da se ne daste gospodariti od samostojnih liberalcev. Volimo vsi liste, ki so na programu SLS.

Kakšen krik in vik je bil pred volitvami v narodno skupščino proti bivšemu marljivemu in poštenemu županu, izposlovali so njegovo odstavitev in razpust občinskega odbora. Za nameček so nam nabili trikrat večjo plačo za g. gerenta. Taka je torej ljubezen samostojnih demokratov do nas kmetov in delavcev. Zatorej volivci, na dan volitev vsi na volišče in volite v vsaki fari svojo listo, ki zastopa SLS. — Vaščan.

BOHINJSKI GLASNIK.

(Proti delavcem in kmetom.)

Občinski odbor na Boh. Bistrici je imel 22. marca sejo, kjer so sklenili, da mora konsumno društvo v sakenitem roku izprazniti prostore, ki jih ima ves čas po vojni v najemu, in sicer v Občinskem domu. Za izpraznitve so glasovali demokrati, narodni socialisti, samostojci in — komunisti. Torej tudi delavci — proti delavskemu konsumu! Konsum ima mnogo nad tristo članov in je za svojega obstoja tako kmetkemu kot delavskemu ljudstvu prihranil stotisočake. In tako važno gospodarsko ustanovo mečejo na cesto ljudje, ki so ob volitvah polni lepih besed o gospodarskem napredku občine. Namesto da bi občinski odbor, kar je njegova sveta dolžnost, reguliral cene življenjskim potrebščinam, ki so najvišje ravno v naši občini, pa lahkomišljeno, iz same gole strankarske zagreznosti zapira vrata za ljudstvo tako važni prodajalni. Kaj bodo rekli Bohinjeci? Ali se bodo vzdramili? Ali bodo spoznali in si za vekomaj zapomnili, kdo je njih sovražnik in kdo prijatelj? Ali bo g. župan, poklican varuh ljudske blaginje, steril vse, kar je v tem oziru potreba in izvajal posledice? — Bomo videli.

6

GOSPODAR

Kako si pomagamo pri našem mlekarstvu.

Naše mlekarstvo se približuje krizi. Bliza se pomlad in z njo zeleno krmljenje, ki bo pospešilo mlečnost naših krav in stem tudi zvišalo množino mleka v Sloveniji, ki bo razpoložljivo za trg. Dokler je Avstriji primanjkovalo mleka in je naš dinar stal nizko, se je lahko izvozila vsaka množina mleka v to državo in prodala po primernih cenah. Dandanes se je pa kupčija z mlekom precej ustavila. Prvič se je v Avstriji živinreja tako zboljšala, da po mestih ni več tako nujne potrebe po mleku, in drugič je cena našemu mleku z ozirom na dvig dinarja previsoka, tako da se našim izvoznikom izvoz komaj izplača, oziroma da morajo kmetovalcem nuditi le nizke cene za mleko, če hočejo sami delati brez izgube.

Posledica tega je, da plačujejo po deželi kmetovi mleko že samo po šest in kvečjemu po sedem kron liter. Naravno je, da se kmetu za malo zdi, če mora tako poceni oddajati svoj pridelek, dočim naj za vse svoje gospodarske potrebe plačuje iste visoke cene kakor nekdanj.

Kako si naj pa vsaj deloma pomaga? Namesto prodajati polnega mleka, naj posnamlje in dela maslo, ki mu bo več neso nego samo mleko. Računajmo malo: Iz 100 kg mleka dobi recimo 4 in pol kilograma masla, ki ga proda v Ljubljani na trgu najmanj po 45 Din, torej skupno za 202.50 Din. S tem že dobi mleko plačano po 2 Din ali 8 kron. Razventega mu pa ostane še 90 litrov posnetega mleka, ki je vredno najmanj po kroni liter. Na ta način se mu torej mleko izplača skoraj po 10 kron. Za napravo masla potrebuje pa posnemalnik, da z njim lažje dela in mleko dobro izkoristi. Iz gorenjega računa pa lahko razvidi, da se mu ta stroj prav hitro izplača. Zatorej, kmetovalci, pripravite se že sedaj na bližajočo se mlekarsko krizo.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 31. marca t. l. Tekom minolega tedna se je dinar v Curihu popravil in stal skozi na 8.20. Vzrok tej stalnosti so bile vesti o sklepu Blairrovega posojila v zvezi s ponudbo londonske Armstrongove finančne skupine, ki je naši državi ponudila 7 milijonov funtov sterlingov pod zelo ugodnimi pogoji. Če bo to posojilo sklenjeno, je pričakovati, da se bo naš dinar še bolj okrepil. — Zadnje dni je finančno ministvo objavilo uradne tečaje za mesec april 1925, ki so spodaj navedeni v oklepajih. — V Curihu dinar 8.30 centimov. Na domačih borzah so se kupčevale devize po sledečih cenah: 1 funt šterling Din 297 (297), 1 dolar Din 62.60 (62), 1 zlata marka Din 15 (14.80), 1 švicarski

frank Din 12.02 (11.97), 1 avstrijski šiling Din 8.80 (8.77), 1 francoski frank Din 3.30 (3.22), 1 lira Din 2.56 (2.52), 1 češka krona Din 1.85 (1.84), 1 holg. lev Din 0.46 (0.45), 1 rumunski lej Din 0.30 (0.29). Za 1 dinar se je dobilo 1140 (1164) madžarskih kron.

CENE.

g Ljubljanska blagovna borza. Pšenica prekmurska 74-75 v Dol. Lendavi Din 470, pšenica medjimurska 72 kg v Ljubljani Din 465; ječmen v Ljubljani Din 350; kornuza slavonska v Ljubljani Din 212.50, kornuza medjimurska okrogla na medjim. postaji Din 230; pšenični otrobi drobni v Ljubljani Din 210, debeli Din 257; ajda siva na štajerski postaji Din 287; krompir na štajerski postaji: rdečkast Din 140, beli Din 135, rumeni Din 110.

g Žitni trg v Ameriki in pri nas. Na ameriških borzah še vedno padajo cene. Vzroki temu padanju ležijo predvsem v pomanjkanju povprasevanja iz inozemstva in v poročilih mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu, da se je površina žitnih polja v skoro vseh žito pridelajočih državah znatno povečala. Tudi vesti o splošno ugodnem stanju posevkov v vseh evropskih državah razen Anglije vplivajo na cene žita v padajoči smeri. — Tudi na naših žitnih borzah se cene gibljejo navzdol, ker morajo pač slediti svetovnim cenam. Toda ta padajoča smer se vrhi le polagoma, ker druga roka, ki ima danes že vse zalogo v rokah, nece tako zlepa popustiti od svojih visokih cen.

g Tržišče s sladkorjem. Na svetovnem trgu je sladkorja mnogo več nego ga potrebuje tudi še tako povečan konsum, vsled česar se ga skušajo producenti, posebno tvornice sladkorja za vsako ceno iznebiti. Posledica je splošno slabljenje cen. Svetovna produkcija je dosegla že 93 odstotkov predvojne množine pridelka in je samo v minolem letu zrastle za 30 odstotkov. Vzlic temu namerava Českoslovaška tudi letos zasaditi veliko površino zemlje s peso ter se računata, da bo komaj za 5 odstotkov manjša nego lani. V naši državi je položaj glede zasaditve pese še nejasen, ker se sladkor, tovarne in kmetovalci še niso mogli pogoditi. Tudi sladkorni kartel se je začel krhati, ker prodajajo nekatere tovarne

NASIM RODBINAM priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo, izvrstni pridelatek za kavo.

Priporoča se PRVI SLOVENSKI ZAVOD

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste! — Podružnice v CELJU, Breg št. 33 — ZAGREB, Hecelova ulica 12 — SARAJEVO, Korolčeva ulica 15 in v SPLITU, ulica XI. puka.

GOSPODINJA

Vrtnarstvo.

Radovednost na pravem mestu je potrebna. O osebah se izprašuje, kdo je, kaj je, od kod je, koliko je star ali stara. Pa še druge stvari bi se rade izvedele. Prenesimo pa to radovednost od oseb na stvari in sicer na različne zelenjadnice. Gospodinja pozna nebroj zelenjadic, a največkrat ne ve, od kod je, kje je njena prvotna domovina, koliko je stara in kakšna svojstva ima. Kar začnimo.

Najbolj navadna, povsod udomačena, povsod priljubljena, je navadna vrtna solata. Njena prava prvotna domovina je Kavkaz. Kavkaz je pogorje ob Črnem morju. Poznali so jo že Perzi, Rimljani in stari Grki. Rimljani so jo cenili, ker so ji pripisovali zdravilno moč in sicer radi mlečnega soka, ki ga vsebuje. Iz divje hčerke se je s pomočjo streljbe, s pomočjo različne zemlje in s pomočjo različnega podnebja prerodila ta zelenjadnica do visoke stopnje popolnosti. Dandaneč štejejo nebrojno število vrst, ki se razločujejo druga od druge po velikosti, obliki, barvi, okusu, sočnosti in krhkosti. Pri nas poznamo: Navadno poletno glavnato solato, braziljanko, ljubljansko bedeko (ajserco), žolto kamenko, žolto posilko, rjavo posilko, navadno postrvko, zlato postrvko, stručnico ali povezanko, ki se imenuje tudi poletna edivija. Endivija se tudi prišteva med salate.

Salata se prideluje iz semena. A nasejana in ne presajena se ne stori v glave. Le pravilno presajena dobro uspeva in ima prijetno sečnat okus. Glede zemlje je izbirčna in le v dobro pognojeni rahli zemlji se skaže hvaležno, v slabi zemlji pa ostane trda, lesnata in kaj rada gre v cvet. Suše in vročine ne prenese, zato jo je treba pridno zamakati.

Najzgodnija je navadna glavnata solata. Za prvo saditev odgojimo sadike v gnojaku, ali pa si jih kupimo pri vrtnarju. Sadimo jo od 20—25 cm narazen. Za njo pride ledenka, brazilka in še druge. Najbolj trpežni sta brazilka, to je tista, ki je kakor poskropljena z rujavimi drobnimi pikami, in pa stručnica ali povezanka. Povezanka tudi ni proti vročini občutljiva.

Gospodinja naj uredi pridelovanje salate tako, da začne z zgodnjo, nadaljuje s poznejšo in konča z najzadnjo. Zato pa je treba salato sejati v presledkih 3—4 tednov. Med rastjo je je treba prav pridno okopavati, snajiti plevela in jo po dežju ali pred njim namakati z gnojico.

Salata pa ima tudi sovražnike. Najhujsa je ličinka rjavega hrošča. Zgodi se, da uniči cele vrlove s tem, da jim odje korenino. Salata ovne in odpade. Edini pripomoček k temu nepridipravu je uničevanje. Nahaja se precej globoko v zemlji; zato je treba zemljo globoko prekopati in te škodljivce pobiti. Drugi škodljivci so polži, ki jih je treba zatirati s tem, da jih pridno obiramo in uničujemo,

Bolečine v križu.

Mnogo žena toži o tem, zadene pa tudi moške. Bolečine v križu so pogosto tako hude, da se še premakniti ne moreš. Vzrok bolečini je lahko prehlad, bolezen ledvic, hrbtišča, želodca, zapeka, utrujenost po hudem telesnem ali duševnem naporu, pešanje krvi in podobno. Pri skladanju in vzdigovanju težkih reči se premakne rada ključna kost.

Pri ženskah so pogoste bolečine v križu večinoma znak, da je bolna maternica. Zato je treba, da si poišče ženska, ki čuti večkrat bolečine v križu, zdravniškega sveta, posebno če jo napade nenadoma in hudo. Zdravnik ali zdravnica dožneta, zakaj boli križ. Gospa, katero je napadala huda bolečina v križu, je imela priraščeno maternico in samo nagla operacija ji je rešila življenje.

Ako boli križ in vsa hrbtenica od utrujenosti ali od pešanja krvi, se mora tak človek odtegniti za nekaj časa vsakemu napornemu delu in mora živati med surovim maslo s črnim kruhom, orehe, ječmenov slad, mleko. Dostikrat pomaga sprememba zraka. Utrujenja se morajo posebno varovati žene, ki so blagoslovljene in jih boli križ, a tudi vsaka druga, ki čuti bolečine tam, ne sme dosti hoditi, ne telovaditi in plesati in se mora seveda ogibati težkega dela. Nespametna obleka je tudi pogostoma kriva prehlada v križu. To vam je nekakova jopa ali moderc, ki se konča ravno nad križem in ga prepusti vplivu vetra, prepaha ali mraza. To se vidi najbolj pri pericah ob slabem vremenu, ko ponujajo nad škafom ali nad vodo sklonjene svoj križ prehlajenju. Ako piha od okna ali vrat na križ, je prehlad gotov, če se tudi ne javi ravno v križu, se pa drugod.

Malim otrokom zavaruje modra mati križ — saj včasih je bilo tako. Otrok je dobil ruto na rame, ki je šla preko prs in je bila zvezana na križu. Kdor je slaboten, si mora varovati križ s toplo obleko, vse kar ni več mlado (kdo hoče biti dandanes star) vse, kar je bolno na krvi, mora si zadelati križ, da mu ne piha vanj. Da toži zdaj toliko žensk radi križa, je zelo kriva tenka in neumna obleka, posebno pri ženskah, ki so prekoračile štirideseto leto, pa hočejo slepo slediti modi. Prej so imele pasove kikel okoli križa, zdaj pa le malo tenkega blaga, ker je ženska kolikor mogoče malo podobljena. Pa tudi kajenje tobaka in celo samo požiranje tobakovega dima v zakajenih in zaprtih prostorih povzroča lahko bolečine v križu — da ne govorimo o drugih nerednostih.

Domača zdravila za bolečine vsled prehlada so: Zavri lavorjevih zrn, namoči cunj in devaj gorko na križ. Ali namaži se s hrenovim cvetom ali gorkim oljem ali drugo podobno rečjo. Ako je zapeka vzrok bolečin, vzemi čistilo in poklič zdravnika, posebno nujna je zdravniška

sladkor izpod po kartelu določene cene. g Tržišče jaje. Sedaj pred velikonočnimi prazniki se je položaj na tržišču jaje nekoliko zboljšal in kupčija živahnejše razvila. Zaraditega so se tudi cene bolj okrepile. Domače cene za komad se gibljejo med 0.80—0.90 Din. Tudi izvoz je oživel, posebno v Švico in Nemčijo gre precej tega blaga. V teh dveh državah se trgujejo jajca od 140—150 frankov za zaboj (1440 komadov) feo Buchs ali Salzburg. Na Dunaju stanejo jajca 1150 aK komad, v Londonu 11 šlingov 120 kom.

g Tobačne cene v Sloveniji. Prevzema tobačna komisija v Ptujtu plačuje tobak v Sloveniji sledeče cene: I. razred 40 Din, I.a razred 34 Din, Ib razred 32 Din, IIa 28 Din, IIb 26 Din, IIIa 22 Din, IIIb 20 Din, IVa 14 Din, IVb 11 Din, V 8 Din, VI. 4 Din za kg.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz naših vin v Češkoslovaško. V zadnjem času prihajajo vesti iz Češkoslovaške, da se je izvoz naših vin v to državo povečal, kar je omogočila z Jugoslavijo sklenjena konvencija in znatno znižanje jugoslovanskih izvoznih tarif. Češkoslovaška je, kar se tiče količine, tretji največji konzument jugoslovanskih vin. Izgleda pa, da Čehi rajši nakupujejo cenejša banaska in dalmatinska vina, dočim se slovenskih vin vsled njihovih višjih cen ne morejo oprijeti.

DAVKI.

g Neposredni davki 1924 iz Slovenije. Iz uradnih objav v »Službenih novinah« lozujemo, da je v letu 1924 plačala Slovenija neposrednih davkov 101.163.823 dinarjev, dočim je proračun znašal samo 67.700.687 dinarjev. Torej smo plačali za 33.363.136 Din več kakor je določal proračun. Izrednega prebitka je Slovenija vplačala 47.575.052 dinarjev. Lani je torej Slovenija plačala neposrednih davkov in pribitkov 148. 638.875 dinarjev.

RAZNO.

g Stanje posevkov februarja t. l. Kmetijsko ministrstvo je izdalo poročilo o stanju posevkov meseca februarja t. l. Po tem poročilu so zaradi blage zime ozimni posevi tudi brez snega dobro prezimili. Koncem februarja je bilo stanje ozimne po celi kraljevini med dobrim in prav dobrim. Zelo dobro stoji ozimina v mariborski oblasti, dobro pa v ljubljanski oblasti.

KAMGARN in SUKNO

za moške obleke

MIKLAUC — Ljubljana.
Vajenca za kovaško obrt sprejem. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. JOZE KOGOVŠEK, Dravljje štev. 67, poštni št. Vid nad Ljubljano. 1971

Mizarskega vajenca sprejem. BER-LIC ALOJZIJ, Zamoje št. 1 — Sent Vid nad Ljubljano. 2048

Kam pa tako urno, Rezika?

Po nogavice! - Kam? - V Kamnik na šuto k SOTELSKU; tam dobim nogavice domačega izdelka v vseh barvah in najceneje. 2050

pomoč, ako se je ustavila voda in so se zaprli vetrovi. Dokler ne pride zdravnik, ne dajaj bolnemu drugega kakor kimlov čaj ali črno kavo s kimlom.

Praktični migljaji.

Zelo dobro sredstvo za pravilno prebavo pri perutnini je drobno stolčeno lesno ogle. Ker se z dobro prebavo izrabijo vse hranilne snovi in so kokoši tudi pridnejše za lego jajc, naj jim nikoli ne manjka tega dodatka na dvorišču. Izkazal se je tudi kot dobro sredstvo proti kurji driski.

Pogosto se zgodi, da kokoši v kakem posebnem skrivališču neso jajca in jih gospodinja ne najde, ali jih kokoš napravi neužitne, ker jih vali, četudi niso oplojena. Vzrok temu skrivanju je ta, ker ima kokoš preplitvo gnezdo. Ne mara namreč, da bi jo kdo videl, ko gre jajca leč, zato se sama skriva. Dajmo torej kokošim globoka gnezda in ta nedostatek je odpravljen.

Moško obleko ali sploh volnene stvari je treba previdno prati. Na 3 litre vode denemo 2 žlici salmijakovih kapljic in namočimo 24 ur v tej vodi. Potem ovijemo in izperemo v čisti vodi in obesimo neovito, da se odteče in še lepo po niti nategnemo. Oblika dobi svojo prvotno barvo. — Likamo, ko še ni čisto suho, na nepravni strani.

Staro pralno sredstvo. Gospodinja na deželi, ki kurijo le z drvmi, si ga lahko pripravijo. Pepel hranijo in ko ga je že primerna množina, ga stresejo na rjuho (večjo neraztrgano cunj) in denejo čez velik škaf ali čeber in vlijejo nanj vrele vode. V škafu se nabira kalijev lug (rjavkasta tekočina), ki je izvrstno pralno sredstvo. — Lahko se ta način porabi tudi na polnem čeburu perila, paziti je le treba, da vrhnje perilo ne postane rjavo. (Pokriti je perilo s perilnimi kosi, ki jih ni tako škoda.)

Po deželi, kjer je mušja nadloga navadno zelo sitna, gospodinja že ne ve, kam naj skriva razne jedi pred temi sitnicami. Kuhinjska omara je že prenapolnjena in tudi prevroča; zato si lahko pomaga z navadnim zabojem od sladkorja ali cikorie, ki ga kupi pri trgovcu. Gotovo je kdo pri hiši, ki ji more ta zaboj izpremeniti v nekako omaro: pokoncu stoječemu pritrdi noge, z nekaterimi letvami in deskami napravi police, pokrov izpremeni v vrata (stare pantel) in vijak za zapah. V shrambi je taka omara dovolj čedna, v kuhinji pa jo lahko gospodinja še okraši s kakšnim prtičkom, ki ga pritrdi nanjo kot zastor. In jedi so varne pred muhami!

Kuhanje.

Fižol z bleki. Kuhaj ¼ litra namočenega fižola in ga osoli. Posebej pa kuhaj v slani vodi 2 pesti blekov. Ko je oboje

skuhano stresi skupaj, prideni prežganje iz ene žlice masti in moke; razredči prežganje z zajemalko mrzle vode in stresi k fižolu in blekom; pridaj še lovorjev list; ko še nekoliko prevre, prideni kisa po okusu. Jed naj bo primerno gostljata.

Slanik v ješprenju. Kuhaj ¼ litra debelega ješprenja, mu pridaj drobno zrezanega, zelenega peteršilja in za drobno jajce surovega masla; četrť ure preden daš ješprenj na mizo, pa prideni osnaženega in na kocke narezanega slanika, ki naj prevre. Postavi kot samostojno jed na mizo.

Fižol s korenjem in suhim mesom. Četrť litra namočenega fižola kuhaj v pol litru vode. Ko je fižol na pol kuhan mu prideni 10—15 dkg prav mastnega svinjskega mesa in eno olupljeno in na kosce zrezano korenje, osoli in vse skupaj kuhaj do mehkega. Kuhano meso drobno zreži, zmešaj med fižol in korenje in postavi na mizo.

Fižol z makaroni in suhim svinjskim mesom. Skuhaj v pol litru vode ¼ litra namočenega fižola, prideni mu 10 dkg mastnega svinjskega mesa. Posebej pa skuha eno pest makaronov, kuhane odcedi in prideni fižolu, napravi prežganje iz ene žlice masti in moke, razredči ga in stresi k fižolu, kateremu prideni še lovorjev list, strok dobro strtega česna, ščep popra in ko vse še nekaj minut vre, prilij kisa po okusu. In postavi kot samostojno jed na mizo.

»PEKATETE« v Jugoslaviji. V Ljubljani se je ustanovila tvrdka: Prva kranjska tovarna testenin »pekatec«, Žnidaršič & Co., družba z o. z., kot posestrima tovarne istega imena v Ilirski Bistrici, ki slovi po svojih izbornih pekatetah. Družba je zgradila v Ljubljani novo tovarno za pekate. Do sedaj je bilo treba uvažati pekate iz Ilirske Bistrice, ki je pa po vojni pripadla Italiji, ter plačevati visoko carino. Poznavalci dobrih testenin so plačevali visoke vsote za uvožene pekate, niso jih pa mogli kupovati manj imoviti sloji. Sedaj se bodo pekate lahko razširile po vsej deželi. Želimo družbi obilo uspeha.

Najnižje cene pri manufakturnem blagu dosežete edino le pri meni! Zatorej Vas vabim k nakupu blaga, ki sem ravnokar prejel velikansko množino v bogati izbiri za pomladanske in letne obleke. Ker je direkten nakup in vsled porasta dinarja, so cene zelo nizke, tako, da je vsakemu možno za veliko noč nabaviti si za mal denar krasno obleko. Za cenj. nakup se najtopleje priporočam. J. MENART, trgovec — DOMŽALE.

Posestvo se proda iz proste roke, radi možitve, po ugodni ceni, v lepi legi, ob železnici, obstoječe iz gospod. poslopja, s sad. vrtom ter 5 njiv, 2 travnikov, 2 gozda, vinograda in pravico v občini gozdu. — Poizve se v trgovini JOSIPA NOVAK v Trebnjem, Dolenjsko. 2110

STOLARNA — Anton Kobi

(BOROVNICA). — Zaloge upognjenega pohištva. Centrala: Ljubljana, Lžanska cesta 22.

Najboljši šivalni stroj je edino le Josip Petelinc-a

znanke Gritzner in Adler za rodbino, obrt in industrijo Ljubljana blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Posel v vseženo brazila. Velikane garancije. Delavnica za popravila. Po rutini. Telefon 924. In nala

LANENO PREDIVO

zamenja za pravo dom. platno in sprejema laneno prejo v tkanje. Prodaja tudi lepo platno za rjuhe najceneje tkalnica »Krosna«, Ljublj., Zrinjskega c. 6.

Vajenec za krojaško obrt

zdrav, z dobrimi šolskimi spričevali, poštenih kriš. staršev, se sprejme takoj pri IVAN VRHOVEC, Dravlje št. 102, p. št. Vid pri Ljubljani. 2098

Kupim srebrne krone.

Ponudbe na upravo lista pod šifro: »KRONE«.

KUPITE izvanredno po znižani ceni belo platno za rjuhe, 150 cm široko, meter Din 27.—, isto bolj grobo, meter Din 33.—. Isto se Vam priporoča ugodni nakup blaga za birmance, ter za moške in ženske obleke. Vzorce od platna zastoni. — Se priporoča

Anton Savnik — škofja Loka.

O, kako prijetno! vzkligne vsakdo, kdor je enkrat poizkusil ELSA-MILA v obliki steklenic. Fellerjeva Elsa-mila so prava mila lepote elegantni ženi, kakor tudi mila zdravja vsakemu pametnemu možu! Pri uporabi so jako štedljiva, radi tega pocenil Dobe se v 5 raznih vrstah (lilijno-, glicerino-, boraksovo-, katranovo- in milo za britje). Za poizkus 5 kosov 52 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, po povzetju za 62 dinarjev pri lekarnarju EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI, Eisatrg 16, Hrvatsko. 7045

FABIANI & JURJEVEC

LJUBLJANA :: Stritarjeva ulica št. 5.

Priporočava se slavnemu občinstvu pri nakupu **BLAGA za OBLEKE**. Največja izbira svilenih RUT in ŠERP. — Postrežba solidna ter nizke cene.

Ilirska posojilnica 1.2.20.2.

Ljubljana, Kralja Petra trg 8
obrestuje hranilne vloge po 8—12%

Večje in stalne vloge po dogovoru najugodnejše
Jamstvo za vloge znaša čez Din 1.000.000.—.
Popoln in varno naložen denar!

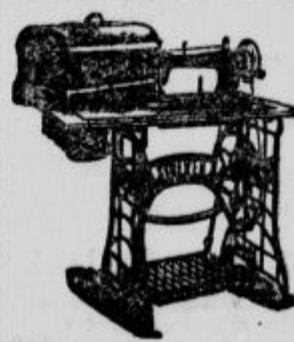
Najcenejši nakup

modracev, žilnih vložkov, divanov, otomanov ter vseh tapetistiških izdelkov. Prodaja tudi žimo, afrik in blago za žimnice po najnižjih cenah. — Se priporoča

Rudolf Sever,
specijalna zaloge tapetistiških izdelkov,
Ljubljana, Gospodarska cesta 6.

Pozor ženini in reveste!

Veljimo na ogled!

Najpopolnejši **STÖWER** šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trditvi L. Baraga, Ljubljana, Seidenburg ul. 6/1. Dvojepladen post. 18 letno jamstvo.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostna trg 10.

IZOBRAZBI

Fantovski večeri v pismih.

IX.

Dragi slovenski fantjel

Zadnje pismo sem zaključil z ugotovitvijo, da krivda današnjih dokaj nelepkih razmer ni toliko na strani današnje mladine same, temveč v prvi vrsti jo moramo iskati v zelo izpremenjenih življenjskih razmerah naše dobe. Obžalovati je sicer, da naša mladež ne išče več zatočišča in zadovoljstva v krogu svojih družin in tisti meri, kot ga je iskala in našla nekdanj. Toda zavedati se moramo, da so družinske vezi razrahljale drugi vzroki, naša mladež pa nikakor ni vzrok, temveč žrtev teh razmer.

Vsa moderna družba z vsem svojim dejanjem in nehanjem je družini in njenim uredbam prav malo prijazna. Tovarniški stroj, ki se zadnji čas bolj in bolj uveljavlja tudi pri nas, je prvi in glavni povzročitelj razkroja v slovenski družini. Dokler ni bilo tovarne, so imeli kmečki ljudje doma dovolj dela in jela. Sto potrebščin za vsakdanje življenje, ki jih danes izdelujejo tovarne, si je oskrboval takrat kmet sam. Pri tem je potreboval obilo pridnih rok in je mogel svoje delavce tudi prehranjevati. Tovarne pa delajo hitreje, ceneje in lepše — če tudi trpežneje, to je seveda drugo vprašanje — kako bi mogel majhen obrtnik tekmovali z njimi? Nujna posledica je bila, da je bilo na kmetih kmalu mnogo ljudi brez dela in brez jela, tovarne so jih pa vabile in jih vabijo bolj in bolj. Za napredek tehnike in industrijskega gospodarstva seveda to dejstvo pomeni napredek, toda zavest družinske skupnosti mora trpeti nenadomestljivo škodo. Kdor je ves dan z doma in pride domov kvocjemu čez noč in v praznike, gotovo ne more biti s srcem navezan na grudo, na dom in družinsko skupnost, posebno še, če ga družina tam zunaj zna prikleniti nase. In da se to pogosto zgodi, vemo le predobro. Da pa taka družina ni ravno najboljša, je tudi samo po sebi umevno, saj je njen razvoj tako silno odvisen od slučaja in nastaja pod najrazličnejšimi vplivi.

Marsikje gredo družinski udje v svet ali vsaj od doma — seveda večinoma v tovarne —, ko so komaj odrasli šoli ali pa še niti ne. Takrat, ko bi jih morala družina s svojo toploto in varno roko najbolj zajeti in prikleniti nase, jih življenjski boj kruto iztrga iz naročja družine in vrže v vrtoglavi vrtinec življenja tam zunaj. Dostikrat mora celo mati od doma in v krajih, ki so se pre-

tvorili v industrijske kraje, je to čisto nevačna prikazen, ki se razume sama po sebi. Vzemimo zraven še žalostne stanovanjske razmere po takih krajih — in vsi vemo, kako številni so že taki kraji na naši zemlji — potem si pa predstavimo, kaj morejo taki ljudje razumeti pod besedo «dom», «družina», «družinski čut» in kaj morejo njihova srca ob takih občutiti. Težko kaj več kot — nič!

Naj navedem konkreten zgled. Jaz sem za svojo osebo zmerom zoper to, da razna društva prirejajo veselice ali vsaj kaj podobnega take dneve in večere kot je n. pr. sveti večer. Vsi vemo, da je Božič izrazito družinski praznik in ničesar ne moremo bolj želeli, kot da bi bile naše družine takrat v celoti zbrane okoli jaslje ob domačem ognjišču. Pa sem nekoč bral objavo, da katoliško društvo v nekem večjem industrijskem kraju priredi v Domu božični večer. Prav do polnočnice so bili skupaj in na sveti dan popoldne zopet. Prilika je nanesla, da sem govoril s predsednikom tistega društva in sem ga močno pograjal. Pa mi je dejal: Lepo govoriš, toda kaj govoriš, sam ne veš. Pri nas ljudje nimajo domov v takem smislu, kot ti to razumeš. Njihovi domovi, boljše stanovanja, so le nekaka prenočišča, v katerih je nemogoče razviti kako praznično razpoloženje. Kdor hoče biti nekoliko praznično navdahnjen, gre drugam, in če nima prav nikamor drugam iti, bo šel seveda — v gostilno. Boga hvalim, da morem temu ljudstvu dati vsaj Društveni dom na razpolago, čeprav na sam sveti večer.

Na ta pouk sem seveda utihnil. Smilili so se mi ti ljudje in od takrat se ne čudim več, če slišim med delavsko mladino govorjenje o vsem mogočim, samo o domu in o domačih ljudeh ne. Kako more tak fant ali deklič imeti v sebi čut in zavest družinske skupnosti in vzajemnosti, če ima pa od družine tako silno malo in je v življenju navezan le sam nase in na svoj stroj v tovarni...

Kako važno je torej, da se takim sirotam ustvari kje zunaj doma prilika za življenje v dobri družini, mora vsakdo uvideti. Orlovska organizacija, ki se za ustvaritev dobre fantovske družine na vso moč trudi, je torej za naše čase naravnost božji blagoslov. Sicer pa, dragi fantje, bomo o tem še marsikatero rekli, do takrat Vas pa prav lepo pozdravlja

Vaš iskreni prijatelj

star fant.

Črtice iz sedanjih dni Cerke!

Francija ne spi. V Parizu je zborovalo kat. ljudstvo v dvorani Wagram 6. marca. Udeležba je bila velikanska. Govorili so Castelnau, nadškof Dubois, P. Douceur. V mestu Anger je bilo zbranih 60.000 ljudi na sijajnem shodu. Kljub slabemu vremenu in nagajanju oblasti, je zborovanje sijajno uspelo.

Francozi vedno glasneje kličejo: čim bolj nas boste zatirali, tem slabše za Vas.

Mala cvetka, bl. Terezija od Deteta Jezusa bo proglašena svetnicam v letošnjem maju. Francozi bodo tedaj v tisočih pohiteli v Rim. Tudi v Lisieux, kjer je Terezika umrla, gre mnogo romarjev. Pred kratkim je bilo tam 250 vojakov in mornarjev.

Šolski pionirji. Znani novelist Reuđ Boreir piše v listu Revue des Deux Mondes zanimivo poročilo o De la Salle, ki je ustanovil zavod šolskih bratov. Ustanovo je sv. stolica potrdila l. 1725, nato so se razkropili po vsem svetu. Letos obhajajo 200 letnico tega dogodka. Danes imajo 50 šol v Aziji, 55 v Afriki, 282 v Ameriki in 432 v raznih deželah v Evropi, nobene pa v Franciji. V Franciji jih je bilo pred 30 leti tudi 1500, predvsem za delavske otroke, toda »napredni« nasprotniki katoličanov so jih prepovedali.

Nekaj iz misijonov. Družba očetov sv. Duha je bila ustanovljena 1703. Ima svoje hiše po Evropi in Ameriki. Glavno njeno misijonsko polje pa je Afrika. Danes ima 319 hiš, 955 očetov (600 jih je sedaj v Afriki), 547 bratov, 355 bogoslovcev z obljubami in 1.500 kandidatov. V zvezi so z 23.000.000 pagani, izmed teh 1.300.000 katoličanov in 232 katehumenov. Pomaga jim 988 redovnic in 3.900 domačih katehistov. Imajo 4 škofije, 10 vikarijatov, 10 prefektur.

VABILO

na občni zbor Kmetijske zveze za ljubljansko okolico, ki bo v

nedeljo, dne 5. t. m. ob 10 dopoldan

v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. — Dnevni red: 1. Živinoreja (instr. Krištof), 2. Stanovska organizacija (tajnik Gabrovšek), 3. Volitev odbora, 4. Slučajnosti. — Vse podružnice pozivamo, da pošljejo svoje zastopnike. Odbor.

Krepkega mladeniča

v starosti nad 15 let, s primerno šolsko naobrazbo, lepega vedenja, poštenih staršev, ki ima veselje do trgovine, sprejme takoj trdka LEVSTEK & OBLAK, veletrgovina z meš. blagom na Rakeku. Pri odjemu čez 500 Din 5% popust!

Neverjetno!

Prodajam vse manufakturno blago, kakor: najfinije češke kamgarne za obleke in povračnike, sukno od najboljšega angleškega do najcenejšega (Din 38), žamet za blače, kakor tudi blačevino, ševjet vseh vrst, fini češki čefir, šifone (od 14 Din), plavino in vse drugo po izredno nizki ceni in pri odjemu čez 500 Din dam 5% POPUSTA!

Krojači in šivilje popust pri vsaki vsoti.

Edino pri

Ivan Kos

Šiška, Celovška cesta 2

Podružnica: Ljubljana, Sv. Petra cesta 23, Podružnica: Gorenjsko, Srednja vas št. 2.

Pri odjemu čez 500 Din 5% popust!

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

LISTEK

Sovraštvo in ljubezen.

(Dalje.)

Zjutraj je nesla Meta pismo na Bukovje. Ni trajalo dolgo in vrnila se je z odgovorom.

»Takoj po poroki moje sestre bom odpotoval, zato Vašega očeta, kateremu želim, da bi ozdravel, ne morem obiskati. Henrik Naglič.«

Prebrala je to očetu. S širokoodprtimi očmi je strmel vanjo. Nato je zatulil:

»Ne bo prišel? Ne bo prišel?«

Molčala je. Čez nekaj časa se je hripavo zasmejala:

»Potem bom šel pač tako — tako — pač tako — na drugi svet —.«

Lota je stala pri oknu in je na široko odgrnila zavese. Tam preko sta se pripeljala mimo dva svatovska voza.

Prvi je prišel iz hiše Henrik in je pogledal proti oknu, kjer je stala Lota. Prestrašil se je in je dvignil klobuk, kakor tudi Matija, ki je stal zraven. Lota se ni ganila. Nato sta prišla ženin in nevesta. In odpeljali so se proti cerkvi.

Tudi stari Prek je slišal vozove.

»Odšli so,« je rekel z blodnim smehljajem.

Lota je še vedno nepremično stala.

Minila je ura. Tedaj je poklicala Lota v sobo Meto, sama pa je odšla ven.

Stekla je preko ceste — na Bukovje.

»Počakala bom tu gospoda Nagliča, moram z njim govoriti. Povejte mu, ko se bo vrnil,« je ukazala dekli in sedla v naslonjač, ki je stal ob oknu v družinski sobi na Bukovju.

Ozrla se je okoli. Kot mala deklica je bila večkrat tukaj, potem pa nič več. Slika starega Nagliča je zrla nanjo. Mirno je gledala.

Sedaj so privozili vozovi na dvorišče. V veži je služkinja pozdravila novoročenca, nato pa je šla mala družbica po stopnicah navzgor.

»Kaj? — Kaj? — Kje?«

On je bil to. Kmalu nato je stopil v sobo, v svatovski obleki, s cilindrom v roki. Nekaj minut je stal čisto tiho pred Loto; nato pa je stopila ona hitro par korakov k njemu in naglo rekla: »Prosim, oprostite, toda še enkrat vas osebno prosim, da bi obiskali mojega očeta. Na smrtni postelji je in bi silno rad govoril z vami.«

Z velikimi očmi in ves prestrašen jo je gledal. A ni rekel besedice. Zardela je in začela znova:

»Samo za par minut, umira in —.«

»Pridem —.«

»Hvala!«

Naglo je odšel iz sobe. Še vedno je stal nepremično na svojem mestu, ko je bila ona že čez cesto.

Govoril je še nekaj potihem z Matijo, nato pa je šel proti Zabukovju.

Dobil je Preka in Loto samo. Ko je vstopil, je bolnik zaprl oči, odprl je nekoliko usta in težko telo se je dvignilo v naslonjaču.

Lota je blela in nepremično slonela ob neki omari.

Henrik je šel naglo preko sobe in je ponudil bolniku roko.

»Dober dan, gospod Prek! Kako vam gre?«

Razburjeni mož ga je boječe pogledal.

»Hvala, prav dobro mi gre.«

Gost je sedel na stol poleg bolnika in je govoril z njim o njegovi bolezni. Prek je odgovarjal in je začel sam pripovedovati. Minila je minuta za minuto. Nikako besede o izpovedi. Nato je pogledal Henrik na veliko stensko uro in se je dvignil.

»Moj čas je zelo pičel. Želim vama, gospod Prek —.«

»Že greste?«

Boječe je vprašal bolnik.

»Moram iti, ostal bi sicer še nekoliko.«

»Moram vam — moram vam nekaj povedati —.«

Napadle so ga grozne bolečine in Lota je morala priti očetu na pomoč. Z bledim obrazom je zrl Henrik ta prizor.

»Lota — Lota — povej — povej mu ti — ti — jaz — jaz — ooooo —.«

Lota se je obrnila k Henriku. Z mrtvim glasom je rekla:

»Moj oče vam mora nekaj izpovedati. Že od začetka je vedel, da je moj brat zažgal skedenj, vedel je pred sodno razpravo, — krivo je prisegel, — hotel je dobiti Bukovje, — zato je storil vse to, — sedaj veste vse!«

Trdo se je oprijela mize; bolnik je strmel v Henrika, ki je stal tu kot kip.

»Hotel sem — Nagliča uničiti — z delnicami — in tudi pozneje, — krivo sem prisegel.«

Henrik je počasi sedel nazaj na stol.

»No, — in sedaj pojdite po orožnike — jaz — jaz — z menoj je končano! Končano! Predno me bodo pripeljali v mesto, bom mrtev.«

»Prek!«

Nastal je dolg odmor. Vsi trije so se gledali.

»In vse to mi poveste v obraz?«

»Smrt — ne veste — če mora človek umreti, potem bo vse drugače — hipoma vse drugače —.«

»In vi ste res spravili mojega očeta v smrt? Vi — vi —«

»Ne — da bi se ustrelli — tega nisem hotel — samo posestvo — lepo posestvo!«

Henrik se je dvignil. Kletev je bila na njegovih ustnicah, kletev, ki naj bi spremijala tega človeka v grob in v večnost.

Tedaj je pokleknila Lota pred njega

in s tresočimi se ustnicami poljubila njegove roke.

»In ti, Lota, ti si tudi vedela?«

Neka groza je ležala v tem vprašanju.

»Vedela sem to od one noči, ko sem odpotovala.«

Strmel je vanjo. Nekaj se je zasvetilo v njem.

»Zato?! — Zato si šla proč? Ne radi brata? Ne radi očeta?«

»Dale«

Počasi je prikimala z glavo.

»Da, potem razumem!« Morala si iti! Morala! To je jasno!«

Napol glasno je govoril Henrik predse, kot da bi moral sam sebi predložiti račun:

»Očeta v zapor — v smrt, nas vse v revščino, bedo, sovraštvo — ooh — umrite — umrite, kakor hočete, vi bedna stvar!«

Lota je skočila kvišku.

»Ne prosim več, oče! Sedaj ne več! Sedaj je dovolj! Priznali smo in dali zadostneje! Pojdite, gospod Naglič!«

Zatrudeno jo je pogledal.

»Da! Pojdite! Pojdite!«

»Ne — ne pojdite — ooh — bolečine — Smrt — Ne pojdite, Henrik! Strah — —.«

Bolnik je vstal iz naslonjača, hotel je iti h Henriku, in je težko padel na tla.

Nastala je groza, ki je močnejša kot vsedruge in ju je zedinila. Skupaj sta za

(Dalje glej na naslednji strani zgoraj.)

U krvi je naše zdravje.

Človeški organizem moramo primerjati stroju. — Ako stroja ne očistimo redno vsake nesnage in ga stalno ne možemo, nastopijo motenja v obratu. Zlindra so v tem slučaju nepredelani produkti prebave, ki se morajo izločiti skozi črevo in potem odtoka vede.

Osvežitev krvi

morejo povzročiti le taka nestrupena sredstva, ki v povsem prijetni in neškodljivi obliki pospešijo prebavo, dvignejo obtok krvi in na ta način ugodno vplivajo, preprečujoč pojave mešanja slabe krvi, kot so zaprtje, slabost, pritisk krvi v glavo, hemoroide, trganje, srbež, nečistost kože, odebelelost in nemirni živci.

Nudim vsakomur priliko, da se o tem

popolnoma brezplačno

prepriča, kako se to doseže. Zahtevajte moj najnovejši spis

Ijubezen do ljudi!

Pišite takoj na naslov:

Ernest Pasternack, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz 13 — Abt. 143.

Imenujte številko 4

pri nakupu za moško ali žensko obleko ter dobiti en ROBEK za nagrado pri

LENASI & GERKMAN — LJUBLJANA,
največja zaloga sukna.

Njegov obraz je bil moder, roke so tipale po zraku. In Henrika Nagliča, ki je zrl tako smrti v izmučeni obraz, se je polastil neizmeren strah, silna groza. Zgodilo se mu je tako, kot marsikateremu, ki je nesrečen: če silen strah zdrobi skorjo na oledelem arcu, tedaj se zopet vzbudi močno in jasno, sveti vrelc usmiljenja.

»Gospod Prek, zbudite se, — Prek! Ne umrite, ne takole«

»Oče! O Bog, slišiš? Ali slišiš?«

(Dalje.)

PREPOVED PLESA.

Neki angleški zdravnik se je zatekel h kazni posebne vrste. Pred njim je stala deklica, ki je kradla svileni blago samo zato, da si je dala napraviti plesno obleko. Tako rada je plesala. Sodnik jo je obsodil, da ne sme eno leto na noben ples. Prepričan je, da bo deklica s to prepovedjo bolj kaznovana kakor pa če bi jo bil obsodil na eno leto zapora.

✂️ Važno za kovače!

Trdka D. Čebin, Ljubljana Wolfova 1/II
Vam dobavi v plombiranih vrečah 4 50 kg
najceneje

1^a angleški kovaški premog

po 100 Din za 100 kg

1^a angleški železski in livarniški koks

po 120 Din za 100 kg

Dvakrat izdatnejši kot dom. premog. Kdor poskusi enkrat, ostane stalen odjemalec.
PREPRIČAJTE SE TUDI VI!

Cene padle! Kje ???

V modni in manufakturni trgovini

F. in I. Goričar „Pri Ivanki“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

katera je dobila zelo veliko izbiro modnega **BLAGA** za moške in ženske obleke, kotenine delenov, celirjev, exfordov, svilenih, delenastih in kambrikastih rut. Izgotovljene otroške obleke za dečke in deklice, predpasnike, najmoderneje moške srajce itd. po neverjetno nizkih cenah.

Pridite in prepričajte se!

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Pozor! Ali že veste. Pozor!

da se

trgovina Marija Rogelj

sedaj nahaja na

Sv. Petra cesti št. 26

Poleg Kolodvorske ulice?

Priporoča svojo krasno spomladansko zalogo štofov, cajgov, klota, celirja, oksforda, delena, kambrika, šifona, bele in rujave kotenine, platna za rjuhe, dalje moško in žensko perilo, svilene jumperje, krasne rute in šerpe, kravate, nogavice, pavolo in drobnarije. Povsod se javno govori, da se pri meni dobro in najceneje dobi!

Marija Rogelj.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Excella

najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt.

Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana,
Palača Ljubljanske kreditne banke

Najboljša kolesa najceneje.

Vsakovrstne dele in opremo.

Najlepše velikonočno darilo!

Samo 300 Din franko na dom. Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija, snežno bela in desetletja trpežna. Dobavlja se proti predplačilu ali povzetju.

Kovinska industrija INŽ. J. & H. BUHL, Maribor, S.H.S.
(Metallindustrie) Aluminova posoda št. 4.

Posode držijo in to gornja vrsta od leve na desno po 2 1/4, 1 1/4 in 1 1/4 litra in spodnja vrsta po 1, 1 1/4, 1 1/2, 1 3/4, 2, 2 1/4, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 80, 100, 120, 150, 200, 250, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1200, 1500, 2000, 2500, 3000, 4000, 5000, 6000, 8000, 10000, 12000, 15000, 20000, 25000, 30000, 40000, 50000, 60000, 80000, 100000, 120000, 150000, 200000, 250000, 300000, 400000, 500000, 600000, 800000, 1000000, 1200000, 1500000, 2000000, 2500000, 3000000, 4000000, 5000000, 6000000, 8000000, 10000000, 12000000, 15000000, 20000000, 25000000, 30000000, 40000000, 50000000, 60000000, 80000000, 100000000, 120000000, 150000000, 200000000, 250000000, 300000000, 400000000, 500000000, 600000000, 800000000, 1000000000, 1200000000, 1500000000, 2000000000, 2500000000, 3000000000, 4000000000, 5000000000, 6000000000, 8000000000, 10000000000, 12000000000, 15000000000, 20000000000, 25000000000, 30000000000, 40000000000, 50000000000, 60000000000, 80000000000, 100000000000, 120000000000, 150000000000, 200000000000, 250000000000, 300000000000, 400000000000, 500000000000, 600000000000, 800000000000, 1000000000000, 1200000000000, 1500000000000, 2000000000000, 2500000000000, 3000000000000, 4000000000000, 5000000000000, 6000000000000, 8000000000000, 10000000000000, 12000000000000, 15000000000000, 20000000000000, 25000000000000, 30000000000000, 40000000000000, 50000000000000, 60000000000000, 80000000000000, 100000000000000, 120000000000000, 150000000000000, 200000000000000, 250000000000000, 300000000000000, 400000000000000, 500000000000000, 600000000000000, 800000000000000, 1000000000000000, 1200000000000000, 1500000000000000, 2000000000000000, 2500000000000000, 3000000000000000, 4000000000000000, 5000000000000000, 6000000000000000, 8000000000000000, 10000000000000000, 12000000000000000, 15000000000000000, 20000000000000000, 25000000000000000, 30000000000000000, 40000000000000000, 50000000000000000, 60000000000000000, 80000000000000000, 100000000000000000, 120000000000000000, 150000000000000000, 200000000000000000, 250000000000000000, 300000000000000000, 400000000000000000, 500000000000000000, 600000000000000000, 800000000000000000, 1000000000000000000, 1200000000000000000, 1500000000000000000, 2000000000000000000, 2500000000000000000, 3000000000000000000, 4000000000000000000, 5000000000000000000, 6000000000000000000, 8000000000000000000, 10000000000000000000, 12000000000000000000, 15000000000000000000, 20000000000000000000, 25000000000000000000, 30000000000000000000, 40000000000000000000, 50000000000000000000, 60000000000000000000, 80000000000000000000, 100000000000000000000, 120000000000000000000, 150000000000000000000, 200000000000000000000, 250000000000000000000, 300000000000000000000, 400000000000000000000, 500000000000000000000, 600000000000000000000, 800000000000000000000, 1000000000000000000000, 1200000000000000000000, 1500000000000000000000, 2000000000000000000000, 2500000000000000000000, 3000000000000000000000, 4000000000000000000000, 5000000000000000000000, 6000000000000000000000, 8000000000000000000000, 10000000000000000000000, 12000000000000000000000, 15000000000000000000000, 20000000000000000000000, 25000000000000000000000, 30000000000000000000000, 40000000000000000000000, 50000000000000000000000, 60000000000000000000000, 80000000000000000000000, 100000000000000000000000, 120000000000000000000000, 150000000000000000000000, 200000000000000000000000, 250000000000000000000000, 300000000000000000000000, 400000000000000000000000, 500000000000000000000000, 600000000000000000000000, 800000000000000000000000, 1000000000000000000000000, 1200000000000000000000000, 1500000000000000000000000, 2000000000000000000000000, 2500000000000000000000000, 3000000000000000000000000, 4000000000000000000000000, 5000000000000000000000000, 6000000000000000000000000, 8000000000000000000000000, 10000000000000000000000000, 12000000000000000000000000, 15000000000000000000000000, 20000000000000000000000000, 25000000000000000000000000, 30000000000000000000000000, 40000000000000000000000000, 50000000000000000000000000, 60000000000000000000000000, 80000000000000000000000000, 100000000000000000000000000, 120000000000000000000000000, 150000000000000000000000000, 200000000000000000000000000, 250000000000000000000000000, 300000000000000000000000000, 400000000000000000000000000, 500000000000000000000000000, 600000000000000000000000000, 800000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000, 1200000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000, 2500000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000, 12000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000, 25000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000, 120000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000, 250000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000, 1200000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000, 2500000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000000, 12000000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000000, 25000000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000000, 120000000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000000, 250000000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000000, 1200000000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000000, 2500000000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000000000, 12000000000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000000000, 25000000000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000000000, 120000000000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000000000, 250000000000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000000000, 1200000000000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000000000, 2500000000000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000000000000, 12000000000000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000000000000, 25000000000000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000000000000, 120000000000000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000000000000, 250000000000000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000000000000, 1200000000000000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000000000000, 2500000000000000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000000000000, 100, 12000000000000000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000000000000000, 200, 25000000000000000000000000000000000000000, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 12000000000000

CROBATH

Ustanovlj. l. 1885 Na
debeli! Na drubnol
— Velika izbora na
vsak letni čas! Za in-
delavo domačih čer-
tjev stramin, stofi,
traki za cboro.

Frane d. z. n. z. Kranj

Manufakturno
blago vse vrste
Svilene rute.

Kadar pridete v Ljubljano

oglejte si veliko zalogo **BLAGA** za moške in
ženske obleke. — Blago kakor cena Vam bosta
ugajala.

IZPLAČALA SE BO VOZŃJA!**R. MIKLAUC****»PRI ŠKOFU«, LJUBLJANA.****Belo platno**

trpežno „Trst“ in 12 Din, močno
„Sava“ 15 Din, Slovensko platno
silo močno 16 Din, tino „Beograd“
tkanine 17 Din, zelo fine tkanine
„Gorica“ za srajce 18 Din, posebno
fini natural sifon 20 cm 12 Din,
razpčila valitrgovina R. Ster-
modet, Celje 44, 13, Huzarini
modik a der 1000 slikami se pošlje
v kakemu kartonu vzorec od sukna,
kamgarja in razno manufakturne
rebo pa samo za 8 dni na ogled,
klor pride a vsakom odelno ku-
povat, dobi natura primerne po-
svetile volnje, Narodila des 500

Din postnine prosta, — — — Trgovat engross cenot.

Zoper slabo prebavo,

bledico in oslabelost naročajte **HOCEVARJEVO**
»AROMATICNO ŽELEZNATO TINKTURO« po
20 Din steklenica! — Številne zahvale na razpo-
lagol Po pošti od 3 steklenice dalje — samo od
izdelovalca lekarnarja **HOCEVARJA, VRHNICA.**

Prve novosti pomladanskega in letnega blaga

Prepričajte se pred nakupom!

Da se dobi dobro in trpežno
blago, za moške in ženske
obleke, in vse druge po-
trebštine **samo**

**Ceški iz-
delek pri**

Postojne garancije Zastore

»ČEŠNI KU«
LJUBLJANA, LINGARJEVA ULICA
Opozarjam neveste in ženske pri na kupu
šivlje in krojačel
cene znatno
padlel
Postrežba strogo
Postena!

Svilene rute in šerpe

Lastni izdelek odelj Konjski koci

Svilene rute

NAJNOVEJSE — ravnokar dole, po zelo nizkih
cenah. — **IVAN SAVNIK — KRANJ 5001.**
Pisite takoj po vzorce za različne obleke!

I. KRAJEC nasl., Novo mesto

knjigarna, tiskarna in knjigovoznica, ter trgovina
s papirjem, različnim pisarniškimi in šolskim orod-
jem, devocionalijami itd. — Zaloga tiskovin za
župnije, županstva in kole.

NARODNA BIBLIOTEKA:

1., 2. in 3. snopič: »Čbelica« I., II. in III. bukvice,
Kastelic. — 4. snopič: »V gorakem zakotju«. Povest,
A. Koder. — 7. »Krvna osveta«. Povest, poslovenil
F. Mirovčkov. — 8. in 9. snopič: »Nesrečnica«.
Povest, poslovenil L. P. — 11. snopič: »Za krubom«.
Povest, poslovenil P. Miklavce. — 12. snopič: »Spi-
si Andrejkovega Jožeta«. I. — 13., 14., 15. in 16.
snopič: »Babica«. I. in II. Poslovenil Fr. Cegnar.
19. snopič: »Berač«. Povest. »Elizabeta«. Črtice.
— 20. snopič: »Spisi Andrejkovega Jožeta«. III.
— 21. snopič: »Boj s prirodo«. — »Treskova Urli-
ka«. — 22. in 23. snopič: »General Lavdon«, oče
vojakov imenovan. — 24. snopič: »Spisje«. Priredil
P. Miklavce. — 25. in 26. snopič: »Beatin dnevnik«.
Spisala Lujiza Pesjakova. — 27., 28. in 29. snopič:
»Grška mythologija«. Poslovenil L. Koprivšek. —
30., 31. in 32. snopič: »Grška mythologija«. Poslo-
venil L. Koprivšek. — 33. in 34. snopič: »Rimska
mythologija«. Poslov. L. Koprivšek. — 35. snopič:
»Spisi Andrejkovega Jožeta«. IV. — 36., 37. in
38. snopič: »Spisi Andrejkovega Jožeta«. V. Za-
lost in veselje. — 39. snopič: »Solnce in senca«. —
40. snopič: »Svitoslav«. Povest. Vonomir-Križan. —
41. in 42. snopič: »Z ognjem in mečem«. Zgod. ro-
man. Podravski. — 44. in 45. snopič: »Z ognjem in
mečem«. Zgod. roman. Podravski. — 46. in 47. sno-
pič: »Z ognjem in mečem«. Zgod. roman. Podravski.
— 48. in 49. snopič: »Z ognjem in mečem«. Zgod.
roman. Podravski. — 50. in 51. snopič: »Z ognjem
in mečem«. Zgod. roman. Podravski. — 52. in 53.
snopič: »Z ognjem in mečem«. Zgod. roman. Po-
dravski. — 54., 55. in 56. snopič: »Z ognjem in
mečem«. Zgod. roman. Podravski. — 57. snopič:
»Spisi Andrejkovega Jožeta«. VI. — 58. snopič:
»Zaroka o polnoči«. Novela. Basnigoi. — 59. sno-
pič: »Spisi Andrejkovega Jožeta«. VII. — 60. snopič:
»Spisi Andrejkovega Jožeta«. VIII. — 61., 62.
in 63. snopič: »Napoleon L« Iz rušine prevlel Iv.
Steklava. — Cena snopiču 5 Din.

SPISI KRISTOFA ŠMIDA:

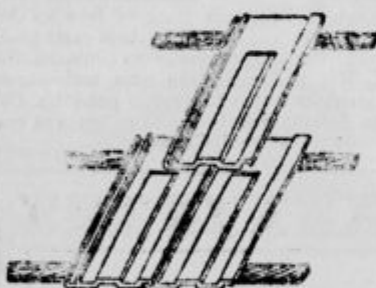
1. zv.: »Ljudevit Hrastar«. — »Golobček«. Poslov.
P. Hugolin Sattner. — 3. zv.: »Pridni Janček in
hudobni Mihec«. Poslov. P. Florentin Hrovat. —
6. zv.: »Ferdinand«. Posl. P. F. Hrovat. — 7. zv.:
»Jagnje«. — »Starček z gore«. Posl. P. F. Hrovat.
— 8. zv.: »Pirhl«. — »Ivan, turški suženj«. Posl. P.
F. Hrovat. — 13. zv.: »Sveti večeri«. Posl. Fr. Sa-
lezij. — 14. zv.: »Povodenj«. — »Kartuzijanski sa-
mostan«. Posl. Fr. Salezij. — 15. zv.: »Pavlin«. —
Posl. Fr. Salezij. — 16. zv.: »Roparski grad«. —
»Ptice gnezdo«. — »Poškodovana slika«. — »Ti-
skovna pomoč«. — »Spominčica«. Posl. P. Blanko.
franciskan. — 17. zv.: »Brata«. — »Različni se-
stri«. Posl. P. Beno. Strauss. — Cena broširane-
mu zvezku 7-50 Din, trdo vez. 10 Din.

PRI VEČJEM NAROČILU ZNATEN POPUST!**Najcencnejše strešno kritje!****ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA**
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu
udiijo v poljubni množini, takoj dobavno, najbolje
preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za-
rezama, kakor tudi bobrovec (biber) in

»zidno opeko«

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

IVAN JAX in sin**LJUBLJANA, Gospodarska cesta št. 2.**

Najboljši živalni stroji in pletilni stroji. Izborna
konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v
Lincu. — Ustanovljena leta 1867. — Vezanje po-
učuje brezplačno. Posamezni deli koles in žival.
strojev. — 10 letna garancija. — Pisalne stroje
»ADLER« in »URANIA«. Kolesa iz prvih tovarn
»Dürkopp«, »Styria«, »Waffenrad« in »Kaysers«.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzoiav.: Gospobanka.

Račun poštnega čekovnega urada za Slovenijo
št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela »Union«).

Račun poštnega čekovnega urada v Zagrebu
št. 39.080

Podružnice: Celje, Ljakevo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.Daje trajne kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jelekne shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji**Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.****Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.**